

ЯК ЗАСТАЦА
ІНДЫВІДУАЛЬНЫМ
ПРАДПРЫМАЛЬНІКАМ?

4

ПРАЙСЦІ
«100 КРОКАЎ
ДА ІВАНА МЕЛЕЖА»

ЗВЯЗДА

16 КАСТРЫЧНІКА 2024 г.
СЕРАДА
№ 202 (30336)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

КОРАТКА

- Дрэвы больш як на 20 га высадзілі ў Брэсцкай вобласці ў першыя дні акцыі «Дай лесу новае жыццё!».
- «Белпошта» правядзе акцыю па бясплатнай перасылцы віншаванняў да Дня бацькі.
- У нашай краіне ў гэтым годзе плануець пабудаваць і рэканструяваць 3 тыс. км ліній электраперадачы.
- У Гомельскай вобласці правядуць праверку электрасічэн 17 кастрычніка.
- Ментарская праграма для прадпрымальніц рэалізоўваецца ў трох абласцях Беларусі.
- У Беларусі скарэжыраваны статут чыгуначнага транспарту агульнага карыстання.

«ПА ТЫМ, ЯК МЫ ВЫРАШАЕМ САЦЫЯЛЬНЫЯ ПЫТАННІ, МЯРКУЮЦЬ ПРА ЎЛАДУ»

Эканоміка дазваляе дапамагаць людзям, але перабору быць не павінна

На ўзроўні Прэзідэнта абмеркавалі меры ўдасканалення сацыяльнай падтрымкі насельніцтва. Аляксандр Лукашэнка заслухаў адпаведны даклад міністра працы і сацыяльнай абароны Наталлі Паўлючэнка. У абмеркаванні таксама ўзялі ўдзел віцэ-прэм'ер Ігар Петрышэнка, намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Аляксандр Ягораў, міністр фінансаў Юрый Селівёрстаў, старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі Юрый Сянко. Акцэнт размовы — на ўразлівыя катэгорыі грамадзян. Для сацыяльна-арыентаванай дзяржавы тэма найважнейшая.

«Зразумела, што ў такой сітуацыі, пры такой палітыцы мы і пенсіянераў, і інвалідаў, і дзяцей-сірот павінны падтрымліваць. І ўвогуле, па тым, як мы вырашаем гэтыя пытанні, мяркуюць пра ўладу», — заявіў Прэзідэнт. Ён падкрэсліў, што сацыяльная праграма ў Беларусі вельмі шырокая і айчынная эканоміка дазваляе накіраваць больш грошай менавіта ў дадзены сферу, што і робіцца. «Але я ўжо некалькі разоў казаў, што і перабору тут не павінна быць. Мы павінны, прымаючы тэма ці іншыя рашэнні, заўсёды разумець, у якой сітуацыі знаходзімся, і абавязкова разумець тое, што прымаць сёння можам, што — не можам. І, самае галоўнае, ці выканаем гэта. Прынятыя

Фота: БелТА

рашэнні павінны выконвацца», — звярнуў увагу Аляксандр Лукашэнка.

Да ўвагі Прэзідэнта прадставілі праект указа «Аб удасканаленні сацыяльнай падтрымкі насельніцтва», які і стаў галоўнай тэмай размовы. Аляксандр Лукашэнка падрабязна пацкавіўся мерамі, прадстаўленымі ў гэтым дакуменце.

І сканцэнтравуў увагу на пытанні: ці сапраўды гэты дакумент сёння патрэбен краіне? «Ніякага спаборніцтва тут быць не павінна. Хтосьці будзе казаць, што ў нас грошай не хопіць, а хтосьці будзе выступаць у ролі нейкага вялікага дарадца з пазіцыі падтрымкі нашага насельніцтва», — папярэдзіў ён.

СТАР. 2

ЦЫТАТА ДНЯ

Юрый ЧАБАТАР,
міністр эканомікі:

«Дзяржава паслядоўна фарміруе камфортныя ўмовы для стварэння новых вытворчасцяў і павышэння эфектыўнасці і канкурэнтаздольнасці тых, што дзейнічаюць. І гэта дае свой плён. Па выніках 8 месяцаў інвестыцыі ў асноўны капітал растуць з істотным апырэджаннем прагнозу — 107,1 працэнта. Выдаткі на тэхналагічнае абнаўленне павялічваюцца яшчэ больш высокімі тэмпамі — 113,3 працэнта. 31 ліпеня дзейнічаюць прагрэсіўныя механізмы стымулявання інвестыцыйнай дзейнасці. Іх прымяненне дасць магчымасць паскорыць рэалізацыю інвестпраектаў у рэгіёнах».

Падзея

ЭНЕРГІЯ І НАВАЦЫЙ У Мінску стартаваў Беларускі энергетычны і экалагічны форум

Фота: Павелка ГОРАД

XXVIII Беларускі энергетычны і экалагічны форум адкрыўся ўчора ў Мінску. У рамках мерапрыемства таксама можна наведаць спецыялізаваную выставу «Энергетыка. Экалогія. Энергаберажэнне. Электра» (Energy Expo), салон інавацыйнага транспарту E-Trans і розныя спецыялізаваныя раздзелы.

На ўрачыстым адкрыцці міністр энергетыкі Беларусі Аляксей КУШНАРЭНКА адзначыў:

— Мы з задавальненнем адзначаем цікавасць, якая расце не толькі ў нашых, але і ў замежных кампаній. У гэтым форуме ўдзельнічалі больш за 200 прадпрыемстваў, арганізацый, фірм, разам з якімі мы плануем абмеркаваць розныя канцэптuallyныя інавацыйныя падыходы ў галіне энергаэфектыўнасці, а таксама пытанні ў галіне экалагічнай бяспекі, падрыхтоўкі інжынерных кадраў, навукова-тэхнічнага супрацоўніцтва, імпартазамышчэння.

СТАР. 3

Спажывец

НА ЎК-ЭНД — ПА «ЖЫВЫЯ ВІТАМІНЫ»

У Гомелі набыць свежую агародніну, садавіну, мёд, вырабы народных промыслаў і не толькі запрашаюць сельскагаспадарчыя кірмашы. Многія жыхары абласнога цэнтра робяць запасы «жывых вітамінаў» на зіму менавіта на такіх пляцоўках. Традыцыйны восеньскі кірмаш правяло галоўнае ўпраўленне адукацыі Гомельскага аблвыканкама. Па пакупкі ў свае павільёны з прадукцыяй сёлетняга ўраджаю прапанавалі зайсці ўстановы адукацыі з усёй вобласці. Што пачым — разам з пакупнікамі прыцэньвалася і карэспандэнт «Звязды».

СТАР. 5

«ПА ТЫМ, ЯК МЫ ВЫРАШАЕМ САЦЫЯЛЬНЫЯ ПЫТАННІ, МЯРКУЮЦЬ ПРА ЎЛАДУ»

«Пенсіянераў мы падтрымлівалі і будзем падтрымліваць»

Асобную ўвагу беларускі лідар удзяліў сацыяльнай падтрымцы пенсіянераў. Ён адзначыў, што толькі сёлета пенсіі павялічвалі два разы — на 10 і на 5 працэнтаў. «Пенсіянеры ёсць пенсіянеры, мы іх падтрымлівалі і будзем падтрымліваць. Яны павінны жыць нармальна», — заявіў Аляксандр Лукашэнка. Разам з тым, акцэнтаваў ён, ад гэтай катэгорыі насельніцтва ёсць прымнае пытанне: асобныя людзі, якія выйшлі на пенсію, хочучь працягваць працаваць. «Натуральна, для таго, каб людзі працавалі, павінны быць створаны нармальныя ўмовы. Ну і запатрабаванасць на рынку працы. Як вядома, запатрабаванасць вельмі вялікая, — адзначыў Прэзідэнт. — Тыя, хто можа працаваць, самі прапануюць свае паслугі на рынку працы. Што тут дроннага? Прытым у 55, у 60 гадоў, як у нас, ідуць на

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

пенсію, нават у 65 гадоў. Што гэта за пенсіянер? Гэта чалавек, які яшчэ можа працаваць. І калі чалавек жадае, трэба даць яму такую магчымасць». Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што паступаюць звароты на конт парадку прызначэння пенсіі. Жорсткае патрабаванне ад Прэзідэнта — поўнаасцю дэбюракратызаваць гэты працэс. «Працэдура павінна быць канкрэтнай. Пару дзён — і чалавек пайшоў на пенсію, аформіў сабе пенсію», — сказаў ён.

«Грошы павінны дайсці да дзяцей»

Наступнае пытанне — падтрымка шматдзетных. «Агулам тут працаваць нам нельга, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Так, мы будзем падтрымліваць тых, хто нараджае нам дзяцей, асабліва тых, у каго пяцёра дзетак і больш, ёсць і такія. Я ўжо казаў, што па жыллі мы 100 працэнтаў вырашым пытанне, а яно найважнейшае. Мы таксама вырашаем пытанне па сямейным капітале». Кіраўнік дзяржавы адзначыў,

што па гэтай тэме прыняты шэраг сур'ёзных рашэнняў, таму тут варта дзейнічаць вельмі акуратна, аналізаваць, ці трэба прымяняць пэўныя меры, а галоўнае — ці ёсць магчымасці іх прымяніць. «Верталётны грошай быць не павінна. Але ў гэтай праблеме, я ўжо звяртаў вашу ўвагу не адзін раз, каб не чохам прымаўся рашэнні. Мы ж дапамагам дзецям. Таму грошы павінны дайсці да дзяцей», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Па яго словах, не трэба цямніць і варта прызнаць, што ёсць нямаля сем'яў, якім у рукі нельга даваць грошы: «Таму што праз двое сутак гэтых грошай не застаецца, яны знікаюць, прапіваюцца, шчыра кажучы. Таму нам і тут трэба ўстанавіць пэўны кантроль за пэўнымі сем'ямі. Пазіцыю вы маю ведаеце: мы павінны падтрымліваць тых, каго трэба падтрымліваць. А той, хто можа працаваць і зарабляць сам — павінен працаваць і зарабляць». У адваротным выпадку, па словах кіраўніка дзяржавы, сацыяльная падтрымка прывядзе да ўтрыманства.

«Мы не павінны заганяць сябе ў пастку»

У прыклад Аляксандр Лукашэнка прывёў заходнія краіны, у прыватнасці Германію, дзе цяпер востра стаіць пытанне міграцыйнай палітыкі. Ён нагадаў, што ўлады гэтай краіны самі запрашалі да сябе людзей, калі не было каму працаваць, абяцалі ім вялікія грошы. «Сёння спахаліся, а адкрываць назад у такой магутнай краіне, як Германія, цяжкавата. Ды і сілы волі не хапае ў пэўныя палітыкаў, а можа — яшчэ чаго, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Таму мы самі сябе не павінны заганяць у гэтую пастку. Ні ў якой меры. Трэба — значыць трэба дапамагчы. Але грошы павінны дайсці таму, каму дапамагам, каму жадаем дапамагчы». Адна з задач, пастаўлена Прэзідэнтам, — прааналізаваць, які будзе эфект ад гэтай дапамогі. І абавязкова ўлічваць сітуацыю, у якой мы знаходзімся сёння. Яна, як вядома, няпростая.

У тэму

АБМЕЖАВАННІ ПЕНСІЙ ДЛЯ ПРАЦОЎНЫХ ПЕНСІЯНЕРАЎ БУДУЦЬ ЗНЯТЫ, АФОРМІЦЬ І АТРЫМАЦЬ ПЕНСІЮ СТАНЕ ПРАСЦЕЙ

Што прадугледжвае праект указа, які паклаў на стол Прэзідэнта

Журналістам міністр працы і сацыяльнай абароны **Наталія ПАЎЛЮЧЭНКА** расказала, што Прэзідэнт адобрыў праект указа па ўдасканаленні сацыяльнай абароны насельніцтва. Але асобныя палажэнні яшчэ трэба дапрацаваць. Яна падрабязна спынілася на навацях, прадстаўленых у гэтым дакуменце.

Праект указа прапануе змяненні па памеры пенсій для пенсіянераў, якія працягваюць працаваць, адміністраваня (разліку) і назначэння пенсій для будучых пенсіянераў, пенсійнага забеспячэння для шматдзетных бацькоў, бацькоў дзіцяці-інвалідаў, а таксама магчымасцю атрымання пенсіі дома.

Наталія Паўлючэнка расказала, што абмежаваныя па памеры пенсій для працоўных пенсіянераў будуць выключаны. Цяпер для гэтай катэгорыі пры індывідуальным каэфіцыенте звыш 1,3 частка пенсіі, якая гэты паказчык перавышае, не выплачваецца. Міністр працы і сацыяльнай абароны прывяла лічбы: у Беларусі 446 тысяч працоўных пенсіянераў, на 110 тысяч з іх дзейнічае такое абмежаванне. «Яны, працягваючы працаваць або выйшаўшы на работу, страчваюць частку пенсіі. Гэтая частка ва ўсіх розная. Ад невялікай велічыні да больш як 490 рублёў, калі памер пенсіі вялікі і індывідуальны каэфіцыент сфарміраваўся дастаткова высокі, напрыклад на ўзроўні 5», — удакладніла Наталія Паўлючэнка.

Новы ўказ гэтае абмежаванне здымае. Пенсіянер, акрамя заробатнай платы, будзе атрымліваць і 100 працэнтаў сумленна заробленай пенсіі. Гэтае

пытанне яшчэ ў жніўні падчас свайго даклада пад'ямай старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі Юрыі Сянко. Спецыялісты з ФПБ таксама ўдзельнічалі ў распрацоўцы праекта ўказа. Наталія Паўлючэнка назвала зняццё абмежавання па памеры пенсіі для працоўных пенсіянераў справядлівай мерай. Яна таксама расказала, што гэта пытанне часта ўздымалася падчас сустрэч у працоўных калектывах. Па словах міністра, мяркуецца, што, калі ўказ уступіць у сілу, на рынку працы вернуцца больш за 10 тысяч маладых пенсіянераў. У гэтым зацікаўлены і самі найменшыя, бо ўсім сёння патрэбны дасведчаныя, кампетэнтныя супрацоўнікі, якія могуць перадаваць свой досвед і веды маладым калегам.

«З пункту гледжання падаткаў, наступленню ў ФСАН ад працоўных пенсіянераў, гэтых сродкаў дастаткова для таго, каб зняць усё абмежаванні, якія цяпер існуюць па выплаце пенсій

працоўным пенсіянерам. Таму ніякіх праблем з пункту гледжання збалансаванасці бюджэту не будзе», — адзначыў у размове з журналістамі **намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Аляксандр ЯГОРАЎ**.

Праект указа прадугледжвае новаўвядзенні ў разлік пенсій. У прыватнасці, мяняецца ўстанавленае перыяду працягласці заробку, які ідзе для вылічэння пенсіі. Цяпер пенсія разлічваецца зыходзячы з 30 гадоў папярэдняй работы таго, хто звяртаецца па яе назначэнне. «Хоць, напрыклад, у 2000 годзе ўлічваліся толькі 6 гадоў. Гэта значыць, кожны год прыбаўляецца 1 год. Мы прапануем спыніць гэты разлік і цяпер увесць частку разлічак зыходзячы з 30 гадоў папярэдняй работы», — сказала Наталія Паўлючэнка. Па яе словах, у будучыні гэта дазволіць адсыць ад папярэжых давадак аб пацверджанні заробатнай платы. Памер пенсійных выплат будзе раз-

лічвацца на аснове базы даных Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва (яна фарміруецца з 2003 года ў рамках персаніфікаванага ўліку). Аўтары праекта ўказа прапануюць скараціраваць заканадаўства ў частцы пацверджання заробку пры назначэнні пенсіі. «Мы ўсе цудоўна ведаем, што ў 1990-я гады не ўсе найменшыя былі добрасумленнымі і здавалі дакументы ў архіў. Часам, калі чалавек пачынае афармляць пенсію, у яго частка перыяду аказваецца непацверджанай дакументамі. Цяпер прапануваецца прапусціць гэты перыяд і браць за аснову заробак за іншы перыяд (ранейшыя ў тым ліку), якія пацверджаны дакументамі», — растлумачыла міністр працы і сацыяльнай абароны. Яна падкрэсліла, што гэта спрыяць задачы тым, хто выходзіць на пенсію, ім больш не трэба будзе звяртацца ў архіў па дакументы або, калі яны там не захаваліся, ісці ў суд па па-

цверджанне свайго заробку. Каб яшчэ больш спрасціць працэс афармлення пенсіі і зрабіць яго камфортным, уведзіцца яшчэ адна навацця — цяпер па назначэнне пенсіі можна звярнуцца да або пасля дня нараджэння.

Праект указа прадугледжвае і змяненні ва ўмовах дастукі пенсій. 1 ліпеня 2024 года змяніўся парадак выплаты пенсій, дапамог сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей, і дапамогі па доглядзе інваліда I групы або асобы, якая дасягнула 80-гадовага ўзросту, для тых, хто пражывае ў Мінску, гарадах абласнога падпарадкавання і раённых цэнтрах. Гэтыя выплаты цяпер ажыццяўляюцца ў асноўным праз банкі. Па словах Наталлі Паўлючэнка, практыка паказала, што з боку маладых пенсіянераў (малодшых за 70 гадоў), не інвалідаў I або II групы, якія пражываюць у гарадах, ёсць запыт на дастукі пенсіі праз паштовыя аддзяленні або дадому паштальёнам. Планаўецца ўвесці плату на такія паслугі — за кошт асабістых сродкаў па ўстаноўленых тарыфах аплачваць дастукі пенсіі. Міністр падкрэсліла, што аплата будзе невялікая: ад 6 до 8 рублёў.

«Змяненні не закрануць атрымальнікаў пенсій, старэйшых за 70 гадоў, інвалідаў I і II групы і сем'яў, якія выхоўваюць дзіцяці-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў, а таксама атрымальнікаў пенсій, дзіцячых дапамог, дапамогі па доглядзе, якія пражываюць у сельскай мясцовасці. Ім па-ранейшаму дадзена права выбару атрымання сацыяльнай праштоў (у касе пошты або з дастукі дадому) або банк (у касе банка або на банкаў-

скую картку)», — удакладніла міністр працы і сацыяльнай абароны.

Сярод наваццяў, прадугледжаных праектам указа, — карэкціроўка патрабаванняў да стажу маці, якія выхоўваюць чацвярых і больш дзяцей, і змяненне памеру сацыяльнай пенсіі для аднаго з бацькоў дзіцяці-інваліда. «Калі ў сям'і, дзе выхоўваецца дзіцяці-інвалід, адзін з бацькоў памёр, гэта значыць, маці адна выхоўвае дзіцяці-інваліда, ёй прызначаецца толькі адна пенсія — або сацыяльная, або па страце карміцеля, яна выбірае. Прапануем зрабіць для такіх сем'яў выключэнне і ўстанавіць павышэнне сацыяльнай пенсіі, — растлумачыла міністр. — Гэта значыць, сумарна такая сям'я будзе атрымліваць да Вг1 тыс. за месяц». Таксама мяняецца мера, якая прадугледжвае выхад на пенсію бацькоў дзіцяці-інвалідаў. «Цяпер у прававым полі замацавана, што, калі маці выхоўвае адна дзіцяці-інваліда, у яе ёсць права дэтармінавага выхад на пенсію. Бываюць выпадкі, калі дзіцяці-інваліда выхоўвае бацька. Мы ўраўноўваем у правах маці і тат», — расказала Наталія Паўлючэнка.

Міністр падкрэсліла, што дзяржава выдаткоўвае значныя сродкі на сацыяльную падтрымку. Напрыклад, на выплату пенсій накіроўваецца больш за 22,5 мільярд рублёў, што складае 6 працэнтаў ад ВУП, на іншыя сацыяльныя дапамогі — 5,5 мільярд рублёў. Таму, акцэнтавала ўвагу Наталія Паўлючэнка, трэба вельмі ўважліва ставіцца да льгот і прэферэнцый і падтрымліваць толькі тых, каму на самай справе патрэбна дапамога.

Валерыя СЦЯЦКО.

«ІДЗЕ БАРАЦЬБА ЗА РОЗУМЫ»

І гістарычная памяць — не апошні фактар у ёй

Менавіта гэта было галоўнай тэмай чарговага пасяджэння Рэспубліканскага савета па гістарычнай палітыцы.

Як адзначыў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта **Дзмітрый КРУТОЙ**, пасля 2020 года спробы пералісаць гісторыю сталі яшчэ больш апантанымі з боку і нашай збеглай апазіцыі, і заходніх палітыкаў. «Барцьба за захаванне нашага гістарычнага мінулага, на жаль, з'яўляецца не менш важнай і не менш вострай, чым эканамічнае супрацьстаянне, інфармацыйная барцьба ці нават недзе ваенная. Ідзе барцьба за розумы. Таму задача нашага савета, у які ўваходзяць вядучыя гісторыкі, грамадскія дзеячы, якія займаюцца гістарычнымі даследаваннямі, — аператыўна рэагаваць на разнастайныя правакацыі, фэйкі, якія льюцца на нашу краіну штодня. І працягваць захоўваць гэтую цвёрдую лінію», — падкрэсліў ён.

Цяпер ідзе работа над планам мерапрыемстваў па святкаванні 80-годдзя Вялікай Перамогі. Ён распрацоўваецца з улікам волюты правядзення 80-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Стаіць задача не канцэнтраваць усё ў Мінску — больш яркіх, знакавых мерапрыемстваў правесці ў кожнай вобласці. «Безумоўна, мы будзем прыцягваць нашых міжнародных партнёраў, — адзначыў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта. — У хуткім часе адбудзецца Вышэйшы дзяржаўны Саюзнай дзяржавы. Там гэта тэма таксама будзе абмяркоўвацца — як і якія мерапрыемствы нам з Расійскай Федэрацыяй у рамках Пастаяннага камітэта Саюзнай дзяржавы правесці, прафінансаваць у наступным годзе. Адпаведны пералік заявак ужо ёсць. Трэба іх уважліва вывучыць і прааналізаваць».

Датычна тэмы вайны **дэпутат Палаты прадстаўнікоў доктар гістарычных навук Вячаслаў ДАНИЛОВІЧ** адзначыў, што падчас расследавання справы аб генацыдзе беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны ўвесь час адкрываюцца новыя факты: «Гэта маштабная работа, якая выдзіецца Генеральнай пракуратурай Рэспублікі Беларусь. У ёй бяруць удзел гісторыкі, у тым ліку Інстытут гісторыі НАН, ВНУ нашай краіны. Гэтыя факты выяўляюцца і фіксуюцца, яны фактычна ўводзяцца ў навуковае абарачэнне, данасяцца да нашай грамадскасці». «Мы павінны памятаць пра генацыд, фіксаваць гэта ў сваёй памяці — і дамагацца таго, каб дадзены факт быў прызнаны і сусветнай супольнасцю. Але найперш мы самі павінны гэтыя факты зафіксаваць», — лічыць дэпутат.

Вячаслаў Даниловіч таксама звярнуў увагу на літаратуру, якая прысутнічае ў кнігарнях: «Тая літаратура, якая ў нас прадстаўлена, павінна адпавядаць нашай дзяржаўнай гістарычнай палітыцы, калі мы гаворым пра гістарычную літаратуру. Да нас не павінна трапляць экстрэмлісцкая літаратура».

Міністр інфармацыі Марат МАРКАЎ па выніках пасяджэння савета заявіў: «Маніторынг таго, што адбываецца на нашай інфармацыйнай прасторы, — рэч пастаянная і актуальная, асабліва напярэдадні выбараў. І зразумела, што нас будучы закідаць максімальнай колькасцю экстрэмлісцкай літаратуры. Старацца, каб ведаецца, «мог станавіцца мякчэйшым» у асобных прадстаўнікоў. І, натуральна, будучы выкарыстоўваць і інтэрнэт-рэсурсы для таго, каб экстрэмлісцкую інфармацыю ўкідаць у інфармацыйнае поле краіны». «І адразу скажу вам дастаткова эксклюзіўна: закон аб сродках масавай інфармацыі дае сёння Міністэрству інфармацыі ўсе паўнамоцтвы для таго, каб самастойна прымаць рашэнні па літаратуры і па тых рэсурсах, якія размяшчаюць інфармацыю, якая супярэчыць інтарэсам дзяржавы. І ў дачыненні да такіх рэсурсаў і такой літаратуры мы будзем працаваць вельмі жорстка і вельмі хутка», — дапоўніў міністр.

Як расказаў журналістам **старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па адукацыі, навуцы і культуры Ігар МАРЗАЛЮК**, у краіне праводзіцца значная работа па захаванні гістарычнай памяці. «Калі параўноўваць апошнія некалькі гадоў, я лічу, што здзейсненыя якасныя рывокі ў многіх сферах. Па-першае, ва ўсіх універсітэтах, сярэдніх спецыяльных навуковых установах ідзе курс гісторыі беларускай дзяржаўнасці. Хацу падкрэсліць, што навукальныя дапаможнікі па гісторыі беларускай дзяржаўнасці праходзілі дэталёвае рэцэнзаванне, аналіз і экспертызу і былі зацверджаны Рэспубліканскім саветам па гістарычнай палітыцы».

«Гістарычная палітыка, аснова гістарычнай самасвядомасці і гістарычнай памяці — найважнейшыя моманты пры фарміраванні нацыянальнай ідэнтычнасці. Ёсць два найважнейшыя пытанні, на якія мы заўсёды будзем імкнуцца атрымаць адказ: адкуль мы, чаму мы такія, якія ёсць, і зыходзячы з двух гэтых пасылаў любая нацыя, якая сябе паважвае, выбудовае стратэгію сваёй будучыні — праз сучаснасць і абаліраючыся на мінулае», — рэзюмаваў парламентарый.

Паводле БелТА.

ЭНЕРГІЯ І НАВАЦЫЙ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Паводле яго слоў, сёння выстава адрозніваецца інтэрактыўнасцю. Так, ужо цяпер экспаненты могуць прадэманстраваць многія дасягненні пры дапамозе віртуальнай рэальнасці.

— Хацеў бы адзначыць цікавасць нашых замежных партнёраў. У гэтым годзе ў форуме ўдзельнічаюць больш як 30 кампаній з Расіі, больш як 10 з Ірана і 9 — з Кітая. Гэта добры адказ на спробу аказаць на нас санкцыйны ціск. Мы паказваем, што ў кааперацыі можам трымаць не толькі пэўны ўзровень энергаэфектыўнасці, але і развівацца разам з нашымі партнёрамі і саюзнікамі, — заявіў Аляксей Кушнарэнка.

Таксама ён адказаў на пытанні аб працэсе лічбавізацыі і перспектывах развіцця энергетычнай галіны ў Беларусі.

— Працэс лічбавізацыі — у пастаяннай зоне ўвагі нашага міністэрства. Мы, па сутнасці, ужо стварылі ліч-

бавы двойнік газавай галіны Рэспублікі Беларусь. Цяпер адпаведна працуем у электраэнергетыцы і ў цеплаэнергетыцы для таго, каб цалкам алічбавіць як тэхналагічны, так і бізнес-працэсы, — падзяліўся ён.

Што датычыцца далейшага развіцця, то тут, паводле слоў міністра, трэба не толькі працаваць згодна з пяцігадовымі планами, але і ўлічваць інавацыі, якія чэрпаюцца ў тым ліку з канфэрэнцый, выставачных матэрыялаў, форумуў.

— Мы вылучаем найлепшае, укараняем самыя перадавыя тэхналогіі, трансфармуем ва ўласныя галіновыя праграмы, якія накіраваны на якасць нашых паслуг і тавараў, — адзначыў Аляксей Кушнарэнка. — У гэтым годзе плануюць пабудаваць каля 900 км газавых сетак, рэканструяваць і пабудаваць 3 тысячы км ліній электраперадачы, замяніць 260 км цеплавых сетак. Усё гэта накіравана на безаварыйнае, бесперабойнае энергазабеспячэнне нашых спажыўцоў.

Форум праводзіць Міністэрства энергетыкі Беларусі сумесна з зацэаўленымі. Афіцыйным партнёрам форуму выступае дзяржкарпарацыя «Расатам». На працягу чатырох дзён ажно да 18 кастрычніка ўдзельнічаў форуму чакае насычаная дзелавая праграма, якая ўключае 30 мерапрыемстваў.

Таксама ў рамках мерапрыемства «Расатам» падпісаў Мемарандум аб партнёрстве ў сферы транспартна-лагістычных сістэм у Рэспубліцы Беларусь.

— Падпісанне мемарандума будзе садзейнічаць стварэнню новых транспартна-лагістычных рашэнняў, якія даюць магчымасць атымізізаваць затраты беларускіх прадпрыемстваў пры экспарце прадукцыі ў краіны далёкага замежжа, што будзе садзейнічаць павышэнню транспартнай прывабнасці Беларусі, — заявіў генеральны дырэктар рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Белмытсэрвіс» Дзмітрый Кавалёнак.

У сваю чаргу дырэктар краінавага офіса Дзяржкарпарацыі «Расатам» у Рэспубліцы Беларусь — ТАА «Русатам Бел» Станіслаў Лявіцкі падкрэсліў, што партнёрства з «Белмытсэрвісам» дае адчувальныя перавагі для абодвух бакоў, садзейнічае якаснаму паліяпшэнню паслуг у лагістычнай сферы і надаць новы імпульс развіццю ў гэтым кірунку.

Беларускі энергетычны і экалагічны форум праводзіцца з 1995 года. Сёння гэта найбуйнейшая ў краіне прэзентацыйная пляцоўка галіны, якая прыцягвае ўвагу вядучых беларускіх і сусветных вытворцаў.

Лізавета ГОЛАД, фота аўтара.

У ПОШУКАХ АПТЫМАЛЬНАГА СТАТУСУ

«Бясшвовы» пераход ІІІ у юрыдычную асобу — як гэта працуе

Асноўныя палажэнні Закона «Аб змяненні законаў па пытаннях прадпрымальніцкай дзейнасці» ўступілі ў сілу з 1 кастрычніка гэтага года. Якія змены для індывідуальных прадпрымальнікаў прынес гэты дакумент і што рабіць тым, хто, паводле заканадаўства, не зможа далей працаваць у якасці ІП?

ГОД І ТРЫ МЕСЯЦЫ ПЕРАХОДНАГА ПЕРЫЯДУ

Існуе некалькі прычын, чаму індывідуальныя прадпрымальнікі могуць вырашыць трансфармаваць сваю дзейнасць у юрыдычную асобу і стварыць, у прыватнасці, таварыства з абмежаванай адказнасцю (найбольш папулярная арганізацыйна-прававая форма сярод заснавальнікаў).

Раней прадпрымальнікі ішлі на гэта дзеля павелічэння колькасці наёмных работнікаў. Таксама «індывідуалы» сталі задумвацца аб трансфармацыі ў ТАА ў сувязі з павелічэннем падатковай нагрукі ў апошнія гады. А цяпер індывідуальныя прадпрымальнікі матывуе стварэнне кампаніі той факт, што скарачаецца пералік відаў эканамічнай дзейнасці, займацца якімі магчыма ў статусе ІП.

І кастрычніка любы індывідуальны прадпрымальнік па любой прычыне пераходу можа скарыстацца новай магчымасцю спрощанага пераходу ў юрыдычную асобу любой формы, дзе можа быць толькі адзін заснавальнік.

Як патлумачылі нам юрысты-гаспадарнікі, частка з дзеючых прадпрымальнікаў, віды дзейнасці якіх не трапілі ў пералік відаў дзейнасці, дазволена для ажыццяўлення ў якасці індывідуальнага прадпрымальніка, не змогуць працягнуць работу ў цяперашнім статусе. А з першых дзён 2026 года ім прыйдзецца або спыніць сваю дзейнасць, або стаць да гэтага часу юрыдычнай асобай. Як вядома, гэты пералік запрацаваў з 1 кастрычніка гэтага года. І з гэтай даты перасталі рэгістраваць ІП з відамі дзейнасці, якія ў гэты пералік не ўвайшлі. Якія крокі неабходна зрабіць дзеючым прадпрымальнікам?

У першую чаргу трэба, не адкладаючы ў доўгую скрыню, звернуць свае віды дзейнасці з назвамі ў пераліку. Заўважым, што ў ім пазначаны ліцэнзаваныя віды дзейнасці, якія могуць ажыццяўляць прадпрымальнікі, і агульны спіс дазволена для ІП відаў дзейнасці з пэўнымі кодамі. «Індывідуалы», якія не знайшлі свой від дзейнасці ў пераліку, могуць працаваць у статусе ІП да 31 снежня наступнага года. А потым — ужо не маюць права.

Таму да апошніх дзён снежня 2025 года ім трэба выбраць адзін з наступных варыянтаў: змяніць від дзейнасці на той, які ёсць у пераліку; перайсці з прадпрымальніка ў юрыдычную асобу ў спрыяльным («бясшвовым») парадку; зарэгістраваць юрыдычную асобу ў звычайным парадку; спыніць дзейнасць ІП.

Тут юрысты ўдакладняюць, што, працуючы як індывідуальны прадпрымальнік, заўсёды трэба памятаць пра абмежаванне па вырочцы (даходу) у 500 тысяч рублёў. Незалежна ад відаў дзейнасці пры перавышэнні гэтай сумы

трэба з 1 студзеня года, які ідзе за годам перавышэння, ажыццяўляць дзейнасць толькі праз юрыдычную асобу.

НОВЫЯ МАГЧЫМАСЦІ СПРОШЧАНАГА ПЕРАХОДУ

Такім чынам, з 1 кастрычніка цяпер любы індывідуальны прадпрымальнік па любой прычыне пераходу можа скарыстацца новай магчымасцю спрощанага пераходу ў юрыдычную асобу любой формы, дзе можа быць толькі адзін заснавальнік. Для тых юрыдычных асоб, у якіх прадпрымальнікі прыйдуць да пачатку 2026 года, закон прадугледжвае магчымасць прымянення «падатковыя льготы, устаноўленыя заканадаўчымі актамі, якія рэгулююць пытанні падаткаабкладання дзейнасці на пэўных тэрыторыях Рэспублікі Беларусь». Юрыдычныя асобы, створаныя ІП у парадку, прадугледжаным законам, пасля гэтай даты, такія льготы прымяняць не змогуць.

Напэўна, самым галоўным з'яўляецца тое, што ў гэты час тавары (работы, паслугі), грашовыя сродкі, маёмасныя правы, іншыя актывы, якія бязвыплатна атрымлівае юрыдычная асоба пры пераходзе да яго праваў і абавязкаў ІП, не абкладаюцца падаткамі.

Другі немалаважны аспект заключаецца ў тым, што ўсе правы і абавязкі ІП, якія ўзніклі ў сувязі з ажыццяўленнем ім прадпрымальніцкай дзейнасці, таксама прыйдуць да юрыдычнай асобы. Іх трэба будзе адлюстравіць у спецыяльным перадачым актце, які ў месячны тэрмін пасля рэгістрацыі юрыдычнай асобы неабходна падаць у падатковую інспекцыю. Пры гэтым абавязальнасць ІП пераходзяць да яго юрыдычнай асобы нават незалежна ад таго, будучы яны ў акце пазначаны ці не. Так што «забыцця перадаць» нейкае абавязальнасць не атрымаецца. Да перадачанага акта прыкладаюцца першасныя ўліковыя дакументы і іншыя дакументы, звязаныя з фінансаваннем гаспадарчай дзейнасцю прадпрымальніка. Юрыдычная асоба абавязана забяспечыць захаванасць такіх дакументаў на працягу тэрмінаў, устаноўленых заканадаўствам.

А з першых дзён 2026 года ім прыйдзецца або спыніць сваю дзейнасць, або стаць да гэтага часу юрыдычнай асобай.

Акрамя таго, усе дазвольныя дакументы, рэгістрацыі ў рэестрах/рэгістрах і іншыя сур'ёзныя «паперкі», аўтаматычна прыйдуць з ІП на створаную ім юрыдычную асобу. А тая ўжо сама павінна звярнуцца ў адпаведны дзяржорган па ўнясенню ў іх змяненняў на працягу года з моманту дзяржаўнай рэгістрацыі і ўвесць гэты час працаваць на падставе дакументаў, аформленых на прадпрымальніка.

Спрощаны перыяд прадугледжвае, што фірма, створаная

прадпрымальнікам, мае права на працягу 11 месяцаў з дня яе дзяржаўнай рэгістрацыі выкарыстоўваць касавы абсталяванне, зарэгістраванае за ІП. Таксама яна можа ажыццяўляць дзейнасць на падставе выданага ІП ліцэнзіі, калі будзе выконвацца ліцэнзійныя патрабаванні.

Цяпер — пра некаторыя «грашовыя плюшкі», звязаныя з гэтым пераходам. У гэты час у жылым памяшканні можна будзе размясціць не толькі ўнтарнае прадпрыемства, але і фірму любой формы, якая была створана ў рамках «бясшвовага» пераходу. Звязана гэта з тым, што не павышаюцца камунальныя плацяжы пры размяшчэнні ў жылым памяшканні юрыдычнай асобы, якая была арганізавана ў рамках спрощанага пераходу.

І яшчэ. Прадпрымальнік ліквідуецца ў дзень рэгістрацыі новай фірмы, але сам факт ліквідацыі ў сувязі з «бясшвовым» пераходам у юрыдычную асобу не адмяняе магчымасці яго праверкі, прыцягнення да адказнасці і спягання даўгоў.

ЯК «БЯСШВОВА» ПЕРАЙСЦІ ў РАНГ ПРЫВАТНАГА ПРАДПРЫЕМСТВА САМАСТОЙНА?

У двух словах асноўны алгарытм пераходу з прадпрымальніка ў новую фірму выглядае наступным чынам. На першым этапе трэба паведаміць Kredyto.ru, а следам падрыхтаваць пакет неабходных дакументаў. Наступным крокам стане падача дакументы ў рэгістрацыйны орган, а затым выкананне стандартных пострэгістрацыйных працэдур. На канчатковым этапе — перафарміраванне работнікаў, а таксама праходжанне спецыфічных працэдур перафарміравання з ІП на юрыдычную асобу дазвольных і іншых дакументаў, інструкцый і гэтак далей.

Але на кожным этапе ёсць свае спецыфічныя моманты і падводныя камяні, таму лепш даверыць рашэнне гэтых пытанняў прафесійным юрыстам. Так будзе хутчэй і ў канчатковым выніку танней.

ЯКУЮ ФІРМУ ЛЕПШ АДКРЫВАЦЬ?

Пры «бясшвовым» пераходзе можна стварыць прыватнае ўнтарнае прадпрыемства (ПУП), таварыства з абмежаванай адказнасцю (ТАА), таварыства з дадатковай адказнасцю (ТДА), закрытае акцыянернае таварыства (ЗАТ) або адкрытае акцыянернае таварыства (ААТ). У залежнасці

ад абранай формы будучы розныя асаблівасці работы.

Уласнікам маёмасці ПУП з'яўляецца фізічная асоба, якая яго стварыла, а прадпрыемства толькі карыстаецца гэтай маёмасцю. Гэта значыць, уласнік ПУП можа адбіраць маёмасць у прадпрыемства. Пры гэтым ТАА, ТДА, ЗАТ або ААТ з'яўляецца ўласнікам маёмасці.

Пры «бясшвовым» пераходзе маёмасць ад прадпрымальніка перадаецца юрыдычнай асобе без нейкіх падаткаў і збораў незалежна ад арганізацыйна-прававой формы (будзе створана ПУП або ТДА). Але потым арганізацыйна-прававая форма будзе ўплываць на падаткаабкладанне пры перадачы маёмасці (не ўзнікае падатковых наступстваў толькі пры перадачы маёмасці ад фізічнай асобы да ПУП).

Пытанні юрыдычнага адраса. Для ПУП падыходзіць як жыло (пры выкананні шэрагу умоў), так і нежылое памяшканне, для ўсіх астатніх — толькі нежылое. Але пры «бясшвовым» пераходзе можна размясціць у жылым

Частка з дзеючых прадпрымальнікаў, віды дзейнасці якіх не трапілі ў пералік відаў дзейнасці, дазволена для ажыццяўлення ў якасці індывідуальнага прадпрымальніка, не змогуць працягнуць работу ў цяперашнім статусе.

здзелак і здзелак з зацікаўленымі афіліяванымі асобамі. Без рашэння ўдзельніка ТАА нельга ўзяць і купіць або прадаць маёмасць, кошт якой складае 20 % і больш ад балансавага кошту актываў таварыства (буыная здзелка), або прадаць аўтамабіль жонцы, маці, цешчы дырэктура.

У ТАА трэба стварыць кантрольны орган (рэвізор або рэвізійная камісія) для праверкі дзейнасці арганізацыі (нешматлікі юрыдычныя асобы ствараюць такі кантрольны орган, але гэты абавязак ёсць). Дырэктар таварыства абавязаны штогод прадстаўляць звесткі і інфармацыю аб дзейнасці таварыства на разгляд удзельніка ТАА (або удзельнікаў, калі іх некалькі).

Для ПУП існуе больш прости механізм кантролю: з уласнікам прадпрыемства ўзгадняюцца толькі здзелкі з нерухомай маёмасцю, не трэба ствараць кантрольны орган. Дзейнасць прадпрыемства і выкарыстанне маёмасці кантралюе ўласнік, а дырэктар прадпрыемства не абавязаны даваць штогадовае справаздачу ўласніку ПУП.

АКТУАЛЬНЫЯ ПЫТАННІ ПА ТЭМЕ І АДКАЗЫ НА ІХ

Каго браць заснавальнікам і дырэктарам, калі ў прадпрымальніка ёсць асноўнае месца работы? На самай справе асноўнае месца работы не перашадае быць заснавальнікам і дырэктарам. Таму сам ІП можа быць і заснавальнікам, і дырэктарам.

Але ў выпадку, калі прадпрымальнік захоча скарыстацца менавіта «бясшвовым» пераходам у юрыдычную асобу, то заснавальнікам такой фірмы павінен быць выключна сам «бацька» новай арганізацыі. А вош дырэктара там можна ўзяць і наёмнага.

Шматлікія спецыялісты адзначаюць, што індывідуальная бізнес-супольнасць часта баіцца невыдасці менавіта ў пераходных перыяды. Пры гэтым эксперты звяртаюць увагу на рызыку таго, што ў рамках працэдур «бясшвовага» пераходу канкурэнты прадпрымальніка могуць захацець запавольчы раскручаныя бранды. А на раскрутку назвы кафэ, крамы, прадукту патрабуюцца час. Канкурэнты, разумеючы планы прадпрымальніка стварыць фірму, могуць перахапіць раскручаную назву.

Каб гэтага не адбылося, юрысты рэкамендуюць загадаць падаваць дакументы на ўзгадненне назвы юрыдычнай асобы. Тэрмін дзеяння адпаведнай даведкі складае адзін месяц, на працягу якога заўнікі маюць прыярэтнае права выкарыстоўваць узгодненую назву пры дзяржаўнай рэгістрацыі юрыдычнай асобы.

Сяргей КУРЧАК.

Працуючы як індывідуальны прадпрымальнік, заўсёды трэба памятаць пра абмежаванне па вырочцы (даходу) у 500 тысяч рублёў. Незалежна ад відаў дзейнасці пры перавышэнні гэтай сумы трэба з 1 студзеня года, які ідзе за годам перавышэння, ажыццяўляць дзейнасць толькі праз юрыдычную асобу.

памяшканні ТАА, ТДА і гэтак далей. Гэта значыць, што юрыдычную асобу можна зарэгістраваць у кватэры ці жылым доме, але павінны быць выкананыя пэўныя ўмовы.

Плата за камунальныя і эксплуатацыйныя паслугі ў такім выпадку для юрыдычнай асобы не павысіцца. Вядома, на дадзены момант ніхто не ведае, будзе гэта лгота насіць часовы або пастаятны характар. Бо ёсць ПУП, зарэгістраваныя ў жылых памяшканнях па-за працэдурай «бясшвовага» пераходу, і камунальныя плацяжы па такіх памяшканнях вылічваюцца ў павышаным памеры.

Кантроль за дзейнасцю. Для ТАА прадугледжаны больш складаны механізм. Напрыклад, распрадэжэнне маёмасцю кантралюецца праз узгадненне буйных

НА ЎІК-ЭНД — ПА «ЖЫВЫЯ ВІТАМІНЫ»

Вырасцілі самі

Восеньскі кірмаш галоўнага ўпраўлення адукацыі Гомельскага аблвыканкама арганізавалі на пляцоўцы каля гарадскога лядовага палаца і на паркучы каля палаца водных відаў спорту. Другі год запар установы адукацыі з розных куткоў горада разгортваюць гандаль менавіта тут. Пачыналі работу з дзевяці раніцы. Але ўжо за пяць—дзесьці хвілін да адкрыцця павільёна каля некаторых назіралі групкі пакупніц. Пільнуюць, адказвалі гаспадыні, бульбу, цыбулю, моркву, балгарскі перац, часнок, бурак. Так бы мовіць, «канструктар» для нарыхтовак на зіму запраўкі для баршчу ці на расольнік, леча, аджыккі.

— Морква і бурак — па 70 капеек за кілаграм. Бульба, цыбуля, капуста, перац балгарскі — па рублі. Перац па такой цане дробны. Вялікі, мясцісты — па тры рублі за кілаграм, але яго адразу ўвесь скупілі першыя пакупнікі, — тлумчыць прадавец павільёна Краснабярэжскага дзяржаўнага аграрнага каледжа.

Гандлёвую лакацыю Калінкавіцкага дзяржаўнага каледжа меліярацыі не абыходзілі ўвагай тыя, хто прыйшоў на кірмаш спецыяльна па бульбу. Рэалізавалі тут другі хлеб па рублі за кілаграм. Куплялі ахвотныя адразу па трычатыры сеткі — па 25 кілаграмаў кожная.

— Наша ўстанова адукацыі даглядае зямельны ўчастак каля 20 гектараў. Вырошчваем бульбу і збожжавыя культуры. Таксама за намі замацавана 10 гектараў яблынавага саду: убіраем ураджай, нарыхтоўваем яблыкі для сваёй сталовай і рэалізоўваем таксама. Увогуле, па садавіне і агародніне мы цалкам забяспечваем патрэбы

сваёй сталовай, на сельгаскірмашы рэалізоўваем ужо лішак, — расказаў дырэктар Калінкавіцкага дзяржаўнага каледжа меліярацыі Мікалай ФЕДАРУК. — Ва ўстанове рыхтуем у тым ліку курараў. Таму на кірмашы прадаём выпечку ўласнай вытворчасці.

З Нароўлі на кірмаш прывёз сваю прадукцыю калектыву установы адукацыі сельгасгаспадарчага тыпу — Нароўлянскі дзяржаўны каледж. Яны рэалізавалі таксама бульбу і збожжавыя з уласнага ўчастка. Попытам карысталіся гарбузы і кансервацыя гародніны.

— У нас свой ўчастак ва ўстанове. На практычных занятках яго апрацоўваюць навучэнцы, бо рыхтуем спецыялістаў шырокага сельгаспрафілю ў тым ліку, — распавяла намеснік дырэктара на навучальна-вытворчага раёце Нароўлянскага дзяржаўнага каледжа Наталія МАКЛЯК.

Гомельскі дзяржаўны аграрна-тэхнічны каледж таксама прадставіў прадукцыю, вырашчаную на

ўласным навучальным участку. Іх павільён здзівіў сапраўды крэатыўнай інсталляцыяй з гародніны.

— Гэта наша калектывная работа. Падрывалі кансервацыі, кандытарскія вырабы, зробленыя рукамі нашых выкладчыкаў, майстроў вытворчага навучання, — падзялялася намеснік дырэктара установы адукацыі Кацярына Шэвандэ.

Грыбы і мёд з калоды

А вась «фішкэй» жыткавіцкага павільёна стала палівавая кухня. З пылу з жару тут можна было пакаштаваць юшку, салдацкую кашу, кіякі.

— Наша ўстанова адукацыі знаходзіцца на базе былой вайскай часці. Мы захавалі паліваюю кухню, яна вельмі запатрабавана на ўсіх кірмашах у нас у раёне, — зазначыла выконваючая абавязкі дырэктара Жыткавіцкага дзяржаўнага каледжа Святлана АЛЬВІНСКАЯ.

Гандлёвы павільён гэтай установы адукацыі, сапраўды, стварыў для астатніх канкурэнцыю. Яны прывезлі на продаж самую розную прадукцыю ад вытворцаў Жыткавіцкай і Тураўскай зямлі. Рэалізавалі прадукцыю ў тым ліку

Больш чым за 200 кіламетраў у Гомель прывёз на кірмаш сваю прадукцыю калектыву Лельчыцкага дзяржаўнага каледжа. У восеньскім кірмашы ўстанова адукацыі ўдзельнічае 12-ы год запар. Але акрамя звычайнай плодаагароднінай прадукцыі, якую вырошчваюць на вучэбнай гаспадарцы і плодowym садзе, яны прывезлі дзікі мёд. Лельчыцкі край славуць калодным пчальарствам. Прывезлі з Лельчы на продаж і журавіны, а таксама саджанцы ягадных кустоў.

Смачныя карункі

Пакуль назіралі за бойкім гандлем каля пляцовак, заўважыла, што многія пакупнікі каштуюць набытае, як той казаў, не адыходзячы ад касы. Вельмі папулярнымі на кірмашы сталі пірагі і булчкі з

не можна было таксама асабіста пазнаёміцца з залатымі медалістамі кулінарных конкурсаў — загадчыкам цэнтра кампетэнтнай Гомельскага дзяржаўнага каледжа кулінары Кацярына Грыб і шэф-кухарам установы адукацыі Аксана Чэркас.

— Каб задаволіць попыт і забяспечыць асартымент сваёй прадукцыі, арыентуемся на вопыт удзелу мінулых гадоў. Звычайна ўсё рэалізоўваем на 100%. Для нас удзел у традыцыйным кірмашы — гэта чаканая свята, а таксама выдатная магчымасць прэзентаваць і сваю ўстанову адукацыі, і сваю прафесію, — падзяляюся дырэктар Гомельскага дзяржаўнага каледжа кулінары Уладзіслаў ШАПЯЛЁВІЧ.

Гандлююць усе

У суботу і нядзелю 26 і 27 кастрычніка на пляцоўцы каля Лядовага палаца і палаца водных відаў спорту чарговыя восеньскія кірмаш сумесна арганізуюць камітэт па сельскай гаспадарцы і харчаванні Гомельскага аблвыканкама і Гомельскае абласное спажывецкае таварыства.

— У цэлым гандляваць на сельскагаспадарчых кірмашах гэтай восенню ў Гомелі будзе больш за 180 удзельнікаў. Гэта сельскагаспадарчыя арганізацыі, фермерскія гаспадаркі, прадпрыемствы спажывецкай кааперацыі і перапрацоўчай галіны, гандлёвыя арганізацыі мяса-малочнай прадукцыі, рыбныя гаспадаркі. Яны прапаноўваюць пакупнікам свежую агародніну, садавіну, ягады, грыбы, саджанцы дрэў і шмат чаго яшчэ. На многіх пляцоўках адначасова ажыццяўляецца і гандаль таварамі лёгкай прамысловасці, — распавяляе ва ўпраўленні гандлю і паслуг Гомельскага гарвыканкама.

Кірмашы выходнага дня арганізуюць таксама на іншых пляцоўках у раёнах Гомеля.

— Вызначаны пляцоўкі для рэалізацыі прадукцыі па заўцях. Так, суб'екты гандлю — індывідуальныя прадпрыемальнікі, юрыдычныя асобы і асобы, якія вядуць асабістую прыватна-дзібную гаспадарку, — могуць звярнуцца ў адміністрацыю раёна, у якім вызначаны адпаведныя пляцоўкі, атрымаць неабходныя дакументы і рэалізоўваць сваю прадукцыю ў любы дзень, — дадалі ў гарвыканкаме.

Наталія КАПРЫЛЕНКА, фота аўтара.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Венесуэла запатрабуе ад Іспаніі рэпарацыі за рабства і рабаванні

Прэзідэнт Венесуэлы Нікалас Мадурэ заявіў, што Каракас мае намер запатрабаваць выплаты рэпарацыяў ад Іспаніі за рабства і рабаванні, прычым у краіне, карэзнаму насельніцтву і ўвезеным афрыканцам падчас каланіялізму, паведамляе РІА «Новості». «Венесуэла не толькі падтрымлівае краіны Карыбскага басейна ў іх патрабаванні аб рэпарацыях, але і хоча разам з групай лацінаамерыканскіх краін прад'явіць сур'ёзныя патрабаванні да Іспаніі аб выплаце рэпарацыяў за крадзеж і рабаванні нашых зямель», — адзначыў Нікалас Мадурэ. Група з 15 урадаў краін Карыбскага басейна, якія ўваходзяць у супольнасць КАРЫКАМ, раней дамовілася ўнесці пытанне аб рэпарацыях з боку Вялікабрытаніі ў парадак дня маючай адбыцця сустрэчы кіраўнікоў урадаў Садружжы ў Самоа, якая пройдзе 21—26 кастрычніка. Як паведамляе газета Daily Mail, аб'ём патрабаванні гэтых краін складзе

як мінімум 206 мільярдаў фунтаў (\$269 млрд) за шкоду ад гандлю рабамі.

Супупны суветны дзярждоўг сёлета перавысіць \$100 трлн

Гэта складзе каля 93 працэнтаў суветнага ВУП, паведамляе ТАСС са спасылкай на даклад Міжнароднага валютнага фонду (МВФ). «Паказчык глабальнага дзяржаўнага доўгу надзвычай высокі. Як чакаецца, ён будзе расці да канца дзевяцігоддзя (да 2030 года ён дасягне 100% ВУП)», — адзначылі спецыялісты МВФ. Пры гэтым, паводле прагнозу, доўг стабілізуецца або зменшыцца прыкладна ў дзвюх трэчых краін, аднак застаецца значна большым, чым меркавалася да пандэміі. «На краіны, у якіх не прагназуецца стабілізацыя доўгу, прыпадае больш за палову суветнага доўгу і каля дзвюх трэчых суветнага ВУП. Ёсць важкія падставы лічыць, што ў будучыні паказчык доўгу будзе вышэйшым, чым цяпер прагназуецца», — адзначаецца ў дакладзе.

Вывучаецца магчымасць стварэння дэпартацыйнага цэнтраў па-за ЕС для нелегальных мігрантаў

Еўракамісія (ЕК) разглядае магчымасць стварэння дэпартацыйных цэнтраў па-за межамі Еўрапейскага саюза для адпраўкі туды нелегальных мігрантаў. Аб гэтым паведамляе ТАСС са спасылкай на іспанскую газету El País. Па звестках выдання, старшыня Еўракамісіі Урсюла фон дэр Ляен накіравала ліст лідарам краін ЕС напярэдадні саміту, на якім таксама будзе абмяркоўвацца пытанне іміграцыі. Выданне заўважае, што большасць краін ЕС патрабуе ўзмацнення жорсткасці норм, якія рэгулююць высылку нелегальных мігрантаў. Акрамя таго, шэраг дзяржаў настойвае на паскарэнні ўступлення ў сілу дырэктывы еўрапейскага міграцыйнага паку. У той жа час галоўным бар'ерам для рэалізацыі ідэі стварэння дэпартацыйных цэнтраў застаецца вызначэнне месца размяшчэння. Некаторыя краіны прапаноўваюць аказаць ціск на балканскія дзяржавы, якія з'яўляюцца кандыдатамі на ўступленне ў ЕС. Раней стала вядома, што Італія адправіла першую групу мігрантаў у Албанію, актыўную чы план па размяшчэнні некаторых прасьбітаў прытулку за мяжой.

Пасля пісьма

НЕ БЫВАЕ ЎСЁ І АДРАЗУ...

Трывожны ліст напрыканцы жніўня прыйшоў з Верхнядзвіншчыны. «Мы, жыхаркі г. п. Асвея, скардзімся на дрэнны стан вуліц Янкі Купалы, Кузьміна, Гагарына, Горкага... Іх абцялілі асфальтаваць, але гэтага не зрабілі, — паведамлялі сп. Шабалоўская і Новікава (ліст жыхарак, як і адказ на яго, друкуюцца ў скарачэнні і пераказе. — «Зв.»). — У нас, у Асвеі, няма каму насіць пошту, вучыць дзяцей у школе, лячыць хворых у бальніцы... Наша сельгаспрадпрыемства далучылі да іншага. Падвоз людзей арганізаваны дрэнна, рэйсавыя аўтобусы ходзяць не заўсёды, бо не хапае вадзіцеляў. Да таго ж ні ў самім пасёлку, ні ў раёне няма сацыяльнага жылля, хоць людзі і маюць у ім патрэбу...»

Пісьмо рэдакцыя накіравала ў Верхнядзвінск. У адказе, які мы атрымалі за подпісам старшынкі Верхнядзвінскага райвыканкама В. М. Шылава, паведамляецца, што завулак і вуліцы Горкага, Купалы, Кузьміна, Гагарына знаходзяцца на балансе мясцовага прадпрыемства ЖКХ, сіламі якога 16.04.24 г. выконвалася рэйдзіраванне названых вуліц. У цяперашні час прадпрыемства, не маючы спецыялізаванай дарожнай тэхнікі для выканання падобных работ, звярнулася па дапамогу ў філіял ДЭУ-32. У сувязі з заняццю дарожнай арганізацыі заяўка пастаўлена на чаргу.

На 20.09.24 г. штат работнікаў аддзялення паштовай сувязі Асвеі цалкам укомплектаваны, устаноўлены рэжым работы... Жыхары

гарпасёлка ў поўным аб'ёме забяспечаны ўсім спектрам паштовых і няпрофільных паслуг, патрабаванні дзяржаўнага сацыяльнага стандарту па частаце дастаўкі пошты выконваюцца.

У Асвейскай СШ працуе 45 чалавек. Установа ўкомплектавана педагогічнымі кадрамі. Вакантныя пасады застаецца толькі 0,5 стаўкі сацыяльнага педагога. За апошнія пяць гадоў ва ўстанову адукацыі былі накіраваны чатыры маладыя педагогі, тры з іх замасцаваліся на першым працоўным месцы і працягваюць працаваць. Сярэдні заробак ва ўстанове адукацыі за мінулы перыяд 2024 года складае 1291,40 руб.

Асвейская раённая бальніца абслугоўвае 1957 чалавек дарослага і дзіцячага насельніцтва.

Укомплектаванасць па лекарах-спецыялістах складае 100 %, па сярэднім медыцынскім персанале — 74,1%. У бальніцы размяшчаецца 20 ложкаў: пяць тэрапеўтычнага профілю і 15 — сястрынскага догляду.

У 2025 годзе, падчас будаўніцтва ў Верхнядзвінску 40-кватэрнага жыллага дома, будзе прынята рашэнне аб колькасці арэндных і сацыяльных кватэр.

Што да рэйсавых аўтобусаў, то сацыяльны стандарт 26 «Ахоп транспартным абслугоўваннем (з улікам чыгуначнага транспарту і ўнутранага воднага транспарту ў навігацыйны перыяд) аграпрадкату з колькасцю насельніцтва больш за адну тысячу чалавек» прадугледжвае нарматыў 100 % пры абавязковым выкананні не менш за 28 рэйсаў у тыдзень. Фактычна выконваецца 106 рэйсаў, што складае 378,6 %.

З-за неўкомплектаванага штату вадзіцеляў спраўды маюць месца выпадкі невыканання рэйсаў. Філіялам «Аўтобусны парк № 2 г. Полацка» сумесна з упраўленнем па працы, занятасці і сацыяльнай абароне штомесця праводзяцца тэматычныя і электронныя кірмашы вакансій. Усе вакансіі

своечасова размяшчаюцца на сайтах філіяла, упрыўняўняў на працы, занятасці і сацыяльнай абароне Полацкага, Мёрскага і Верхнядзвінскага райвыканкамаў, у газетах і аўтобусах.

З мэтай матэрыяльнага стымулявання вадзіцеляў, упрыўняўняў прынятых на работу, пасля праходжання навучання на права кіравання транспартам адпаведнай катэгорыі прадугледжана аднаразовая выплата ў памеры 20 базавых велічынь пасля заключэння кантракта не менш чым на тры гады.

Па прычыне нездавальняльных вынікаў гаспадарчай дзейнасці сельгаспрадпрыемства «Асвейскі» было прынята рашэнне далучыць яго да сельгаспрадпрыемства «Дрысенскі»; працаўнікам першага, у адпаведнасці з заканадаўствам, прапанавана працягнуць працоўныя адносіны з СГП «Дрысенскі».

Дадатковыя гарантыі праезду да месца працы і назад за кошт наймальніка прадугледжаны ў калектыўным дагаворы на 2023—2026 гады. Для работнікаў закуплены цыя праязныя білеты або кампенсуецца кошт квітоў на праезд у грамадскім транспарце. Трыма

адзінкамі аўтатранспарту штодня забяспечваецца падвоз работнікаў звыблагадоўлі да месца працы і назад.

Заработная плата ў СГП «Дрысенскі» налічваецца па расцэнках і нормах у адпаведнасці з Палажэннем аб аплаце працы. Расцэнкі фарміруюцца зыходзячы з фінансавых магчымасцяў прадпрыемства. За 2023 год сярэднямесячная зарплата ў СГП «Дрысенскі» вышэйшая за сярэднемесячную ў СГП «Асвейскі» на 21,5 %.

ПАТРЭБЕН КАМЕНТАРЫЙ?

Некалі раней у ім можна было б зазначыць, што факты, выкладзеныя ў лісце, часткова пацвердзіліся, што праблемы — са станам вуліц, работай транспарту, з сярэднім медыцынскім персаналам у бальніцы, з арэндным і сацыяльным жыллём — у Асвеі ёсць, што мясцовыя ўлады пра іх ведаюць — працуюць над вырашэннем. Таму вынікі быць павінны.

Як хутка? Каблі?

Людзям (асабліва пажылым) хацелася б... заўтра. Але ж якраз ім, мусіць, не трэба тлумачыць, што не бывае ўсё адразу і так хутка, як хацелася б.

Весткі з месцаў

«СЯМ'Я — УСЯМУ ПАЧАТАК»

На Шклоўшчыне ў рамках Тыдня бацькоўскай любові запланаваны шэраг цікавых мерапрыемстваў. Сярод іх арганізатары і мы, бібліятэчныя работнікі.

З нагоды і да ўвагі ўсіх ахвотных у нашай чытальнай зале і фае — выстава-прагляд «Чытаю і ўся мая сям'я», выстава-віншаванне «Выдатны свет любоўю мацярынскай», тэматычная кніжная выстаўка «Ад чыстага сэрца простымі словамі».

Аднак толькі гэтым работнікі бібліятэкі не абмежаваліся. Для таго каб усе мамы і таты адчулі святоную атмосферу, запланаваны акцыі «Павіншум бацькоў разам!», «Пра татаў з любоўю». Прэстыжу сямейных каштоўнасцяў паспрыяюць і сустрэчы са святаром Спаса-Праабражэнскага храма іерэем Дзімітрыем.

Тры мерапрыемствы праведзены ў бібліятэцы ў і Дзень маці. Цікава прайшоў літаратурны вечар і дыялогавая пляцоўка «Моцная сям'я — моцная дзяржава», для самых маленькіх чытачоў (на здымку) іх бацькоў зладжана ляльчанае прадстаўленне «Маме на радасць». Усе наведвальнікі бібліятэкі змоглі зрабіць фатаграфіі ў маляўніча аформленай фотазоне «Сям'я — усюму пачатак».

Валянціна Суткаленка,
г. Шклоў.

Памяць

«ПАВОДЗІНЫ ЧАЛАВЕКА ВЫЗНАЧАЮЦА ЯГО ЖЫЦЦЁМ»

З пачаткам навучальнага года ажываюць вуліцы вёсак і гарадоў: вучні ідуць у школу. У іх шчаслівае дзяцінства — пад мірным небам, са светлымі планамі-марамі.

Мусіць, такія ж былі ў васьмікласніцы Паплаўскай СШ Бярэзінскага раёна Галіны Вішнеўскай, але...

У тую ўжо вельмі даўноў жывеньскую суботу нікога з дарослых на вуліцах не было: праца, справы, да таго ж страшэнная спёка... Хіба дзеці там-сям ладзілі нейкія забаўкі.

Галія Вішнеўская са сваёй сястрычкай вырашылі схадзіць да сяброўкі, па дарозе да іх далучыліся яшчэ тры дзяўчынкі. Ужо ўпярэх яны крочылі на другі канец вёскі, калі на падворку Багрыцвічаў убачылі слуп чорнага дыму. «Гэта пажар!» — крыкнула Галія і першай кінулася да хлява, адкуль даносіўся крык дзяцей.

Не раздумваючы, дзяўчынка ўскочыла ў палаючую будыніну, навомацак адшукала чатырохгадовую Ларысу, вынесла з агню. Але ў ім заставалася трохгадовая Ала, таму Галія, удыхнуўшы паветра, кінулася назад.

Дах, які абрынуўся праз імгненні, накрываў абедзвюх дзяўчынак.

...Галія была старэйшай у сваіх бацькоў. Яна прахляла ўсяго чатырнаццаць гадоў, але і за іх паспела атрымаць узнагароду — медаль «За адвагу на пажары». У Паплаўскай сярэдняй школе ўстаноўлены бюст адважай дзяўчынкі, імя яе занесена ў Кнігу гонару піянераў Беларусі.

...Хто і як становіцца героем, ці можна загадаць ведаць, здолны чалавек на гераніны ўчынак ці не?

Думаю, паводзіны вызначаюцца папрэдным жыццём. Галіна Вішнеўская расла ў атмасферы, дзе мінулае было духоўнай апорай, маральным камертонам. Яна старанна вучылася, любіла дзяцей, чытала кнігі пра вайну, пра піянераў-герояў і таму ў складаных абставінах не разгубілася: змгла правяціць найлепшыя чалавечыя якасці.

Тамара Круталевіч,
г. Берзіно.

Наўздагон

ДВАЦЦАЦЬ ЧАТЫРЫ ГАДЗІНЫ З ЖЫЦЦЯ МАТУЛІ

Наш сын ішоў у першы клас. Мы з мужам купілі падручнікі, сшыткі, новую прыгожую форму, абутак, партфель...

Дачушка (ёй было толькі пяць) шчыра зайздросціла Лёшу і таксама... збіралася ў школу — праводзіць брата.

Мне, матулі, вельмі хацелася ў першы дзень верасня прыбраць абодвух дзяцей, але ж як, калі для іх у тыя часы было не дастаць прыгожага адзення?

Купіла адрэз ружовага шоўку, вырашыла, што сукенку для дачушкі пашью сама, прыдумала незвычайны фасон і...

Вечарам трыццаць першага жніўня (у іншыя дні часу не знайшла) зрабіла выкрайку, сфармавала, надзелла на дзіця сукеначку, прымарала, падагнала па фігуры.

Апроч гэтага мне трэба было прыгатаваць вячэр, прыбраць у кватэры, накарміць сваіх дзетак, пакласці спаць, прачытаць ім казку.

Працэс шыцця стаў зацягваюцца.

Швейную машыну, каб не трывожыць соннае царства, зацягнула ў калідор, зачыніла дзверы, пачала страчыць... Апошняя каруначкі прышывала ў пяць гадзін раніцы, а шостаі — папрасавала свой «творык мастацтва», палюбавалася, павесіла на бачным месцы і стала гатаваць сніданак.

Помню, што ў мяне тады зліпаліся вочы, балела галава, але дачушка, прагнуўшыся і ўбачыўшы новую сукенку, так заскакала ад радасці, так запляскала ў ладкі, што стому — як рукою зняло!

Паснедаўшы, мы з мужам прыбралі сваіх малых, паднядзеліся самі, і ўсе разам павялі Алёшу ў першы клас.

Дзень выдаўся вельмі прыгожы: новая сукеначка на дачушцы аж зіхала ад сонечных промяняў! Іншыя мамы пыталіся, дзе я ўзяла такі чуд. «Сатварыла...» — усміхалася я ў адказ і не прызнавалася, што на гэта пайшла ўся мая ноч.

В. Бабко-Аляшкевіч,
Салігорскі раён.

Думкі ўслых

АБ УСІМ І НІ АБ ЧЫМ

• Жыццём называюць адрэзак часу, калі чалавек кладзеца спаць і прачынаецца.

• Самае галоўнае для чалавека — ведаць і ўмець.

• Шчасце гараджаніна — хадзіць на работу пехатой.

• Найчасцей бацькі пакідаюць нас тады, калі мы можам без іх абысціся. Калі раней — гэта трагедыя.

• У жыцці кожнага чалавека наступае адрэзак часу, калі яго не толькі ніхто не запрашае ў госці, але і не прыходзіць.

• Колькі ні жыў, а смерць заўжды неадарэчы.

• Дыялог:

— Мяне ніколі не ашуквалі — ні ў краме, ні на базары.

— Як так? Не можа быць!

— Мож, бо я ніколі не лічу рэшту...

— Але ж траціш грошы.

— Гэта, павер, невялікая плата за добры настрой.

С. І. Карповіч,
г. Мінск.

Устойлівае развіццё, высокія стандарты і дабрачыннасць

Працоўны тыдзень сенатараў

ЗАЎЖДЫ АКТУАЛЬНА

СЯМ'Я — ДЗЯРЖАЎНАЯ КАШТОЎНАСЦЬ

Галоўныя акцэнт «Размовы аб важным»

3 14 да 21 кастрычніка ў Беларусі праходзіць Тыдзень бацькоўскай любові. Другі год запар у самым старажытным горадзе нашай краіны Полацку па ініцыятыве Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу і Беларускай праваслаўнай царквы рэалізоўваецца праект «Размова аб важным: шчаслівая сям'я — моцная дзяржава», які накіраваны на захаванне і папулярнацыю традыцыйных сямейных каштоўнасцяў.

Мода на вялікую сям'ю

«Размова аб важным» завяршыла трыяду мерапрыемстваў, арганізаваных Саветам Рэспублікі і Беларускай праваслаўнай царквой. Напярэдадні парламентарыі ва ўсіх рэгіёнах правялі прамыя тэлефонныя лініі па пытаннях сямейнай палітыкі. 14 кастрычніка Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанова і Мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі Венямін, Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі, сустрэліся з 22 шматдзетнымі сем'ямі з усіх рэгіёнаў нашай краіны. У сустрэчы таксама ўзялі ўдзел старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццё Сяргей Сівец, член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Ілья Ікан, прадстаўнікі абласной і раённай улады.

«Пачынаецца Тыдзень бацькоўскай любові, які стартуе з Дня маці. 21 кастрычніка мы будзем адзначаць Дзень бацькі, які з'явіўся ў краіне па ініцыятыве грамадзян. Гэта выдатны тыдзень, калі мы ўдзяляем асабліваю ўвагу нашым сем'ям, ён яшчэ раз нагадвае нам аб традыцыйных сямейных каштоўнасцях, якія спакон вякоў былі на нашай зямлі. І працягваць

гэта вельмі важна, таму што няма нічога больш каштоўнага за нашых людзей», — адзначала ў прывітальным слове Наталля Іванаўна.

У Беларусі сёння распрацавана каля 2300 заканадаўчых актаў, асабліва ўвага ўдзяляецца законам, якія спрыяюць развіццю статусу сям'і. Так, надаўна разглядаўся праект дакумента аб выкарыстанні сямейнага капіталу. Усебаковая дзяржаўная падтрымка спрыяе павелічэнню колькасці створаных сем'яў і нараджэнню грамадзян: у снежні 2014 года ў нашай краіне налічвалася 77 тысяч шматдзетных сем'яў, сёння гэта больш за 123 тысячы сем'яў, якія выходзяць траіх і больш дзяцей. Са свайго боку Савет Рэспублікі прыкладае ўсе намаганні, каб гэта лічба павялічвалася.

Звяртаючыся да ўдзельнікаў адкрытага дыялогу, Мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі Венямін, Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі, адзначыў, што захаванне сямейных каштоўнасцяў з'яўляецца адным з важных кірункаў работы для свяшчэннаслужыцеляў.

(Заканчэнне на 8-й стар.)

• Намеснік Старшыні Савета Рэспублікі Сяргей Хаменка правёў нараду па пытаннях падрыхтоўкі да пасяджэння Савета па ўстойлівым развіцці. У мерапрыемстве прынялі ўдзел прадстаўнікі Міністэрства замежных спраў і Міністэрства эканомікі. Асноўнымі пытаннямі, якія падлягаюць разгляду на пасяджэнні Савета, стануць вынікі ўдзелу Беларускай дэлегацыі ў саміце будучыні, які адбыўся ў верасні гэтага года ў Нью-Ёрку, а таксама стратэгічнае планаванне ўстойлівага развіцця Рэспублікі Беларусь на нацыянальным і рэгіянальным узроўнях. Намеснік міністра замежных спраў Юры Амбразевіч далажыў нацыянальнаму каардынатару аб падрыхтоўчых мерапрыемствах, а таксама прадставіў праект папярэдняга парадку дня пасяджэння Савета па ўстойлівым развіцці. Першы намеснік міністра эканомікі Андрэй Картун даў інфармацыю аб праекце Нацыянальнай стратэгіі ўстойлівага развіцця на перыяд да 2040 года і сфармуляваў прапановы аб парадку правядзення пасяджэння Савета. Намеснік Старшыні Савета Рэспублікі, падводзячы вынікі нарады, указваў на неабходнасць дапрацоўкі праектаў дакументаў з улікам абмеркавання.

• Сяргей Хаменка ўзяў удзел у адкрыцці канферэнцыі «Стандартызацыя як аснова прамысловага развіцця Рэспублікі Беларусь». Уручаючы прывітальны адрас ад імя Наталлі Качановай старшыні Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі, віцэ-спікер павіншаваў прысутных з прафесійным святам і пажадаў далейшых прафесійных дасягненняў, эталоннай дакладнасці ва ўсіх пачынаннях. «Дзякуючы распрацоўцы і выкананню эталонаў, прадукты, тавары, паслугі, якія аказваюцца, з'яўляюцца нашым брэндам, маюць каласальную запатрабаванасць як на ўнутраным, так і на знешнім рынках, забяспечваюць канкурэнтаздольнасць нацыянальнай эканомікі на сусветнай арэне», — падкрэсліў сенатар. Таксама Сяргей Хаменка азнаёміўся з матэрыяльна-тэхнічнай базай БелДІСС Дзяржстандарта. Асабліваю цікавасць выклікала радыёбезрэхавае камера, якая з'яўляецца ўнікальнай на тэрыторыі ЕАЭС і Снд. Яна прызначана для выпрабавання прадукцыі па электрамагнітнай сумяшчальнасці — вызначэння ўзроўня радыёперашкод, якія выпраменьваюцца, і ўстойлівасці да іх уздзеяння.

• Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, намеснік дырэктара па развіцці СТАА «Контэ Спа» Валянцін Байко аказаў гуманітарную дапамогу пацярпелым жыхарам Курскай вобласці. Сенатар адгукнуўся на ініцыятыву Рэспубліканскага грамадскага аб'яднання і Беларускай партыі «Белая Русь», якая праходзіць у рамках дабрачыннай акцыі «Спіна да спіны» па аказанні гуманітарнай дапамогі жыхарам Курскай вобласці і рэгіёнам Расійскай Федэрацыі, якія пацярпелі ад баявых дзеянняў. «Такія акцыі вельмі важныя: узамемвыручка, неабыхаваць, гатуюнасць дапамагчы дзецям, якія апынуліся ў бядзе, пажылым людзям аб'ядноўваюць людзей», — адзначыў сенатар. — Кіраўнік дзяржавы заўсёды акцэнтаваў увагу на аказанні дапамогі і праяўленні міласэрнасці да тых, хто аказаўся ў бядзе. Сёння тысячы неабыхаваць беларусаў, дэпутаткі корпус, прадпрыемствы, сацыяльныя ўстановы, грамадскія аб'яднанні дапамагаюць жыхарам пацярпелых рэгіёнаў, і кожны ўносіць сваю частку цэлага і дапамогі». Цэпільна панчошна-шкарпэткавыя, трыкатажныя вырабы для дзяцей, жанчын і мужчын у колькасці больш за тысячу адзнак былі перададзены з дапамогай Рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Белая Русь» у г. Мінску для адпраўкі ў пацярпелыя рэгіёны Расійскай Федэрацыі.

Падрыхтавала Вераніка КАНЮТА

СЯМ'Я — ДЗЯРЖАЎНАЯ КАШТОЎНАСЦЬ

Быць бацькамі — вялікае шчасце

Сям'і на форуме абмеркавалі пытанні імкнення моладзі рэалізавацца ў жыцці, ролі веры ў духоўным стаўленні асобы дзіцяці, прэстыжу шматдзетнасці, агучвалі ідэю папулярнасці вопыту прыёмных сем'яў. Аляксандр і Таццяна Пісарук з Віцебшчыны, якія выхоўваюць траіх дзяцей, падзяліліся меркаванням, што трэба адраджаць традыцыі нашых бацькоў і дзядуль па стварэнні вялікіх сем'яў. «У нашым дзяцінстве цёткі, дзядзькі, шматлікія ўнукі заўсёды збіраліся за адным вялікім сталом — гэта было сапраўдным багаццем. Бо з самага дзяцінства закладаецца разуменне таго, што калі побач сёстры і браты, плячэ, на якое можна абалерціся, — гэта скарб і самая галоўная падтрымка па жыцці», — адзначыла пара.

Дамітрый і Наталля Ралько з Гомельшчыны выхоўваюць пяцёрку дзяцей, з якіх чацвёра — прыёмныя. Падчас сустрэчы сям'я ўзяла важную тэму: у нашай краіне не вельмі расказваюць пра вопыт прыёмных сем'яў, у выніку чаго людзі не разумеюць, а некаторыя і баяцца даць сваю любоў тым дзецям, якія апынуліся без бацькоў. Наталля Качанава згадзілася і падкрэсліла, што трэба актывізаваць работу ў гэтым кірунку. «Трэба паказваць людзей, якія ўсынаўляюць чужых дзяцей, ім трэба дзякаваць. Нізкі паклон усім

полавых, якія дзесяць гадоў таму прыехалі сюды з Украіны. «За гэтыя дзесяць гадоў мы навучыліся жыць, як вы: чыста, мірна, стабільна. Трое маіх дзяцей вучацца ў беларускіх школах, а беларуская мова стала для іх роднай. Хачу падзякаваць дзяржаве за ўмовы, якія створаны для нас: я як шматдзетная маці атрымала тры адукацыі, мой муж — звычайны камбайнер, але для яго тут таксама многа магчымасцяў. Калі пачаліся падзеі 2020 года, мае родныя, якія засталіся ва Украіне, плакалі і маліліся, каб нам зноў не перажыць тую сітуацыю. Аднак, дзякуй богу, усё стабільна, мірна і добра», — сказала Галіна.

Падводзячы вынікі сустрэчы, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццям Сяргей Сівец адзначыў, што і дзяржава, і сям'я — гэта сацыяльныя партнёры ў пытанні фарміравання і выхавання ўсебакова развітой асобы: здаровай, адукаванай, культурнай, спартыўнай. «Асобы, якія з дзяцінства засвоілі духоўныя і грамадзянскія паняцці, як патрыятызм, адказнасць, прыстойнасць і усё тое, што фарміруе нацыянальны культурны і духоўны код. Менавіта таму сёння былі абмеркаваны найбольш актуальныя пытанні, якія нясуць значнасць для далейшага развіцця інстытута сям'і ў нашай краіне», — падкрэсліў Сяргей Сівец.

Прыёмным завяршэннем мерапрыемства стала ўручэнне сям'ям падзячных лістоў ад імя

важным», на якой былі закрануты найбольш актуальныя кірункі далейшага развіцця інстытута сям'і, фарміравання і рэалізацыі сямейнай палітыкі ў Рэспубліцы.

Беларусь — на лідарскіх пазіцыях

У выніку гістарычнага развіцця, паслядоўнага дзяржаўнага

«І дзяржава, і сям'я — гэта сацыяльныя партнёры ў пытанні фарміравання і выхавання ўсебакова развітой асобы: здаровай, адукаванай, культурнай, спартыўнай.

высокай пазіцыі ў міжнародных рэйтынгах: па крытэры спрыяльных умоў для мацярынства і нараджэння дзяцей мы знаходзімся на 25 месцы сярод 179 дзяржаў СНД. У Беларусі адзін з самых нізкіх паказчыкаў дзіцячай смертнасці да пяці гадоў: у гэтым рэйтынгу наша краіна займае 40-е месца ў свеце.

«Сёння, на вышаральным этапе фарміравання новага шматпалярнага свету, сапраўдны гуманістычны ідэал і традыцыйны каштоўнасці становяцца асабліва ўразлівыя. Таму як ніколі нам, парламентарыям, выканаўчым органам, мясцовай уладзе, грамадскім аб'яднанням, рэлігійным арганізацыям, культурнай і рэкламнай індустрыі, сродкам масавай інфармацыі, трэба сканцэнтраваць сумесныя намаганні на дадзенай праблематыцы», — адзначыла Наталля Качанава. Яна звярнула ўвагу на перспектывы кірунку для далейшай прапрацоўкі.

Сямейныя акцэнты

Так, парламентам васьмага склікання скарэктраваны законы па пытаннях прафілактыкі безнагляднасці і правапарушэнняў непаўналетніх; дзяржаўнай дапамогі сям'ям, якія выхоўваюць дзяцей; рэгулявання шлюбных і сямейных адносін, занятасці насельніцтва і шэраг іншых. Цяпер Саветам Рэспублікі ініцыяравана пытанне аб удасканаленні заканадаўства ў дачыненні да ўзмацнення жорсткасці патрабаванняў да абароту і выкарыстання электронных сістэм курэння і вадкасцяў да іх, а таксама актуалізуюцца нормы кодэксаў аб адукацыі, адміністрацыйнай і крымінальнай адказнасці.

Кожнага чалавека хвалюе папулярнасць новых захлапленняў сярод дзяцей і падлеткаў, якія дэструктыўна ўплываюць на іх, прыводзяць да здзяйснення амаральных учынкаў і правапарушэнняў. Наталля Іванюна адзначыла, што нам трэба дзейнічаць на апярэджанне, развіваць здаровыя альтэрнатывы, прапагандаваць цікавыя і запатрабаваныя падрастаю-

чым пакаленнем віды занятасці. У якасці выдатных прыкладаў занятасці моладзі былі прыведзены новыя формы патрыятычнага выхавання — ваенныя патрыятычныя клубы і праекты, якія аб'ядноўваюць моладзь: «Цягнік Памяці», канікулярная прафрыентацыйная школа «За бяспеку!», «Дзеці Садружнасці» і іншыя.

Яшчэ адзін кірунак для далейшай прапрацоўкі: удасканаленне дзяржаўнай сямейнай палітыкі павінна наўпрост увязвацца з тэмай рэгіянальнага развіцця, што цалкам адпавядае сфармуляванаму Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь лозунгу «Мы «Сем'я» — шэсць абласцей і сталіцы», а значыць, беларусы павінны мець аднолькава камфортныя ўмовы для жыцця. Разам з эфектыўнай жыллёвай палітыкай, якаснай медыцынай і моцнай эканомікай трэба папулярнаваць і ўкараняць айчыныя інавацыйныя распрацоўкі, праз якія невялікія населеныя пункты змогуць атрымаць новае дыханне. І такія паспяховыя прыклады «вёсак будучыні» ёсць: Мазалава, Александрыя, Ляскавічы і інш.

У цяперашняй геапалітычных рэаліях важна настольківа супольнасці асабліваю гістарычную місію Беларусі. Наша краіна з'яўляецца носьбітам і захаваўнікам базавых сямейных і традыцыйных каштоўнасцяў, беражліва абараняе і культывуе іх, з'яўляецца пунктам глабальнага прыцягнення людзей, якія, імкнучыся абараніць сваіх дзяцей ад псеўдадэмакратыі, знаходзяць на беларускай зямлі сваю духоўную радзіму. «Падчас удзелу ў чацвёртым Еўразійскім жаночым форуме, дзясятым парламенцкім форуме БРІКС, шматлікіх візітаў і сустрэч з прадстаўнікамі парламенцкага і дыпламатычнага карпусоў замежных краін мы пераналіся: у сваім цывільнізацыйным выбары Беларусь не адзінокая. У нас шмат сяброў, прыхільнікаў і аднадумцаў. І мы абавязаны быць разам, дзейнічаць разам у імя будучыні чалавецтва», — заклочыла Наталля Качанава.

Працягваючы тэму, мітрапаліт Веніямін адзначыў, што тэндэнцыя не ўступаць у шлюб сярод моладзі размывае паняцце сям'і. «Калі людзі не рэгіструюць свой шлюб ні па лініі дзяржавы, ні па лініі царквы — гэта не ёсць сапраўдны шлюб. Усеагульнасць шлюбу і формула «адзін раз і на ўсё жыццё» павінны стаць адзінай прымальнай сацыяльнай нормай», — сказаў мітрапаліт Веніямін.

Тэматычна «Размова аб важных: шчаслівая сям'я — моцная дзяржава» сабрала на Палачыне больш за 280 удзельнікаў, у ліку якіх — члены Савета Рэспублікі, прадстаўнікі духавенства, міністэрстваў, грамадскіх арганізацый, маладыя і шматдзетныя сем'і з усёй Беларусі. Палача — калыска беларускай дзяржаўнасці — было вырашана зрабіць сталіцай Тыдны бацькоўскай любові, дзе ў наступныя гады будзе таксама рэалізоўвацца гэты праект. Яркім акордам святочных мерапрыемстваў стаў канцэрт у палацавай Сафіі.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
ЗВЯЗДА

«Усебаковая дзяржаўная падтрымка спрыяе павелічэнню колькасці створаных сем'яў і нараджэнню грамадзян: у снежні 2014 года ў нашай краіне налічвалася 77 тысяч шматдзетных сем'яў, сёння гэта больш за 123 тысячы сем'яў, якія выхоўваюць траіх і больш дзяцей.

сем'ям, якія забіраюць малых на выхаванне», — сказала Старшыня Савета Рэспублікі.

Сапраўднай Радзімай і месцам, дзе можна будаваць сям'ю ўпэўнена і бяспечна, Беларусь стала для Аляксандра і Галіны Даўга-

Старшыні Савета Рэспублікі Наталлі Качанавай і Мітрапаліта Мінскага і Заслаўскага Веніяміна, Патрыяршага Экзарха ўсёй Беларусі, за які прыклад дабрабыту сямейных адносін і вялікі ўнёсак ва ўмацаванне і развіццё сямейных каштоўнасцяў.

15 кастрычніка ў Сафійскім саборы адбылася «Размова аб

(Заканчэнне.
Пачатак на 7-й стар.)

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

...І НАВАТ ТРЭНАЖОРНАЯ МІНІ-ЗАЛА ДЛЯ ВЯСКОЎЦАЎ,

або Як на справе працеу сувязь паміж сенатарамі і грамадзянамі

Насабістыя прыёмы да членаў Савета Рэспублікі заўсёды прыходзіць шмат людзей. Як паказвае практыка, яны вельмі эфектыўна вырашаюць нават самыя складаныя праблемы. І гэта не проста прыгожыя словы. Мы прапануем даведацца з першых вуснаў пра некаторыя з рашэнняў на прыкладзе Магілёўшчыны.

Не электрычка, дык аўтобус

У жніўні карэспандэнт «МС» прысутнічала ў Асіповічах на асабістым прыёме грамадзян, які праводзіў старшыня Пастаянай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Леанід Заяц. Да яго ад імя жыхароў вёсак Верайцы і найбліжэйшых да яе — Вярхі, Перарожкі, Дражня і Дубавое — звярнулася мясцовая жыхарка Людміла Ганчар і двое яе землякоў. Прычынай калектыўнага звароту стаў адменены рэйс электрацягніка «Мінск — Асіповічы», які рухаўся з прыпынкам у Верайцах. Як расказалі заяўнікі, узніклі праблемы з паездкамі ў Асіповічы. «У вёсках жыве 454 чалавекі, і сярод іх шмат людзей сталага ўзросту, — паведамілі яны. — Камусьці ў горад да ўрача трэба, камусьці па пенсійных справах. На электрычцы ад вёскі да Асіповіч 15 хвілін язды. Пасля таго, як рэйс па будніх днях адмянілі, на працягу шасці гадзін няма ніякай сувязі паміж населенымі пунктамі. Адзін від транспарту — таксі, але не кожнаму гэта па кішэні. Звярталіся да кіраўніцтва Беларускай чыгункі, але там адказалі, што пасажырапатоку невялікі і аднаўляць рэйс неацэлагодна».

Леанід Заяц заўважыў, што адсутнасць магчымасці даехаць куды трэба — сапраўды сур'ёзная праблема. І вярта зрабіў усё, каб людзі не былі пакрыўджаныя. Ён паабяцаў уважліва разабрацца з пытаннем.

— Так атрымалася, што на прыём да Леаніда Канстанцінавіча мы трапілі выпадкова, — расказвае Людміла Ганчар. — Я адсочвала графік прыёму Старшыні Савета Рэспублікі Наталлія Качанавай, хацела да яе залісацца. Вельмі добрыя водзкі пра яе застаюцца. Але, калі ў раёнцы ўбачыла, што да нас прыязджае Леанід Заяц, не стала адкладваць справу на потым. Паведаміла аднавяскоўцам, і мы скарысталіся магчымасцю быць пачутымі.

Леанід Канстанцінавіч не толькі паабяцаў разабрацца, але і пакінуў свой нумар тэлефона на той выпадак, калі да пытання прыйдзе вярнуцца. Скарыстацца дазваля па тэлефанаваць усё ж такі прыйшлося. Жанчына расказвае, што чыгуначнае ведамства, куды яны напісалі пасля прыёму ў сенатара, зноў адмовілася вяртаць рэйс, спрашляўшы на невялікі пасажырапатоку. Тады яна сфатаграфавала адказ і адправіла Леаніду Заяцу. Нягледзячы, што быў выхадны дзень, Леанід Канстанцінавіч адразу ж ёй перазваніў. Выслухаў і паабяцаў вывучыць магчымасці асабіста. А праз дзень паведаміў, што рэйс будзе

адноўлены, але не чыгуначны, бо гэта сапраўды нявыгадна, а аўтобусны. З 2 кастрычніка на дадзеным участку курсіруе аўтобус.

— Я спецыяльна адсочваю, колькі чалавек ім карытаецца, — кажа суразмоўніца. — Пакуль сапраўды мала. Але яшчэ мала хто пра яго ведае. Наш Пратасевіцкі сельсавет збіраецца днямі правесці сход, дзе я абвясчу ўсім, што такі рэйс ёсць. Аўтобус пакуль працуе ў тэставым рэжыме. Нельга дапусціць, каб яго адмянілі.

Клас для рэабілітацыі

Пра патрэбы дзяцей з інваліднасцю паклапаціўся член Савета Рэспублікі ад Магілёўскай вобласці Ігар СЯРГЕЕЎ. Па дапамозе да яго звярнулася дырэктар Касцюковіцкага раённага цэнтра карэкцыйна-развіццёвага навучання і рэабілітацыі Ларыса Даниловіч.

— Год таму мы пераехалі ў будынак былога дзіцячага садка, дзе для нашых асаблівых дзяцей больш прасторы, — расказвае яна. — Трэба было адрамантаваць памяшканне для выхаванцаў з цяжкімі множнымі фізічнымі і псіхічнымі парушэннямі, якіх у нас 33. Гэта памяшканне ўўляе сабой вялікі прыёмны пакой, непасрэдна клас, які складаецца з зон адпачынку і навучання, ёсць таксама буфетная, спальня і санвузел. Кіраўніцтва Беларускага цэментнага завода, які працуе ў нашым раёне, ніколі не адмаўляецца дапамагчы нам у цяжкіх сітуацыях. Да генеральнага дырэктара завода Ігара Сяргеева мы і раней звярталіся з рознымі просьбамі, гэтым разам прыйшла да яго яка да сенатара. І ён зрабіў усё магчымае, каб дапамагчы. Быў праведзены капітальны рамонт, у выніку якога абнавіліся

пачатку новага навучальнага года. Ігар Сяргееў быў ганаровым госцем на яго адкрыцці.

Гайда на трэнажоры

А жыхары аграгарадка Забалацце Мсціслаўскага раёна атрымалі ў падарунак трэнажорную міні-залу.

— Ідэя зрабіць у аграгарадку невялікі спартыўны кабінет належаць мясцовым жыхарам, — паведаміла старшыня Мсціслаўскага райсавета Алена Кляянкава. — Летам яны звярнуліся на прыём да члена Савета Рэспублікі, старшыні Магілёўскага аблсавета дэпутатаў Аляксандра ГАРОШКІНА. І ён падтрымаў іх ініцыятыву. Спартыўны кабінет з'явіўся пры непасрэдным садзейнічэнні райсавета дэпутатаў і спонсараў. Быў наведзены парадок у адным з памяшканняў сельскай бібліятэкі і ўстаноўлены тры трэнажоры.

Актывістка аграгарадка Забалацце Наталля Кандраценка адзначае, што невялічка спартзала для жыхароў — яшчэ адна магчымасць правесці час разам і абмеркаваць надзённыя справы. Касцяк спартыўнай групы складае каля дзесяці пенсіянераў. Сваім прыкладам яны натхняюць іншых і далучаюць да карысных заняткаў. Запэўніваюць, што практыкаванні на трэнажорах умацоўваюць апорна-рухальны апарат і з'яўляюцца найлепшым прафілактычным сродкам ад боляў у спіне і нагах. Наталля Кандраценка ўжо выношае ідэю па набыцці палак для скандынаўскай хады. Прычыю за свой кошт. Наогул, жыхары аграгарадка не шкадуць асабістыя грошы на добрыя справы. Нядаўна па іх ініцыятыве ў Забалацці адкрылася дзіцячая пляцоўка. Наталля Кандраценка расказвае, што 81 чалавек зрабіў

падлога, столь, былі пафарбаваныя сцены, адноўлены санвузел, у памяшканні пакладзены якасны ўцэплены лінолеум. Рамонтам займаліся будаўнікі «Цэмбудрамонту», прычым рабілі гэта ад душы, ведаючы, што тут будуць займацца асаблівыя дзеці. За тры тыдні памяшканне змянілася да непазнавальнасці. Сёння мы праводзім тут розныя заняткі па адаптацыі нашых выхаванцаў. Іх бацькі вельмі ўдзячныя Ігару Алегавічу за клопат. Ён, дарэчы, асабіста адсочваў рамонт, неаднаразова прыязджаў паглядзець, які ідуць справы.

Знамянальна, што рамонт памяшкання быў завершаны да

пасільны ўнёсак у яе будаўніцтва. Дапамогу аказвалі таксама раённая арганізацыя РГА «Белая Русь» і сельсавет. Пляцоўка ўпрыгожыла аграгарадок і стала добрым месцам для сумеснага адпачынку тутацкай дзяцівы. Падобныя праекты аб'ядноўваюць людзей і дапамагаюць разам з месцавай уладай рабіць сваё месца пражывання больш прыгожым і камфортным, лічыць суразмоўніца. Дарэчы, трэнажоры для спартзалы сталі для актыўных пенсіянерак аграгарадка прыемным падарункам да Дня пажылых людзей.

Нэлi ЗiГУЛЯ.
Фота з архіва суразмоўнікаў.

СУПРАЦОЎНІЦТВА

Навука, тэхніка, экалогія

Дэлегацыю Заканадаўчага сходу Ніжагародскай вобласці Расіі прымалі ў Брэсцкім абласным Саветаце

ТРОХДЗЕННЫ Візіт на Брэсцкім дэлегацыі Ніжагародскай вобласці Расіі на чале са старшыней Заканадаўчага сходу Яўгенам Люліным прайшоў пад знакам паміж рэгіёнамі ў галінах эканамічнага, навукова-тэхнічнага, экалагічнага супрацоўніцтва. Падчас сустрэчы старшыні Брэсцкага абласнога Савета Ігара Брылевіча з ніжагародскім калегам бакі сышліся ў неабходнасці распрацаваць даражную карту далейшага супрацоўніцтва, якому, дарэчы, без малага 30 гадоў.

У кірунку развіцця суднаходства

На пачатку перагавораў Ігар Брылевіч і Яўген Люлін пазнаёмлілі ўдзельнікаў сустрэчы з патэнцыяламі сваіх рэгіёнаў і дамовіліся ўзаемадзейнічаць у галінах прамысловасці, турызму, экалогіі, маладзёжнай палітыкі. Тут жа было падпісана пагадненне аб супрацоўніцтве паміж маладзёжнымі парламентамі пры Брэсцкім абласным Саветаце і Заканадаўчым сходам Ніжагародскай вобласці. Подпісы паставілі кіраўнікі парламентаў — адпаведна Валер'я Сакалоўская і Таццяна Баранова.

У раздзеле нарады аб супрацоўніцтве рэгіёнаў Яўген Люлін адзначыў, што кірункаў для сумеснай дзейнасці многа: «У нас добра развіта прамысловая галіна. З беларускім бокам мы стварылі сумесную вытворчасць па выпуску ліфтаў. А цяпер важны для абодвух бакоў кірунак — сумесная праграма па рэалізацыі суднаходства. Гаворка ідзе і аб пасажырскіх перавозках, і аб грузавых, і аб турыстычных рэйсах. Пытанне прапрацоўваецца. Ёсць падставы кажаць, што ў найбліжэйшы час падпішам неабходныя дакументы».

Тэму падхапіў сенатар Ігар Брылевіч і сказаў, што на тэрыторыі Пінска можа быць сфарміраваны своеасаблівы кластар воднага транспарту: «Там ёсць суднабудуны завод, рачны порт, прадпрыемства па эксплуатацыі водных шляхоў «Днепрабугводшлях». Усё гэта ў комплексе здольна даць добрую дынаміку ў развіцці супрацоўніцтва».

Як высветлілася, такое супрацоўніцтва абмяркоўваецца не толькі на ўзроўні Брэсцкай вобласці, але і на ўзроўні ўрада нашай краіны. Сумеснае пасаджэнне Савета дзелавага супрацоўніцтва Ніжагародскай вобласці і Беларусі прызначана на 9 снежня. Чакаецца, што будзе падпісаны дакумент, накіраваны на рэалізацыю гэтага кірунку.

Цікавым назвалі бакі сумесную работу ў галіне хімічнай прамысловасці. Як вядома, Ніжагародская вобласць — цэнтр хімічнай прамысловасці Расійскай Федэрацыі. Яшчэ адзін вектар, які заслгоўвае увагу, — сацыяльны. Нядаўна ў Ніжнім Ноўгарадзе прайшоў з'езд прадстаўнікоў сельскай моладзі, на якім

абмяркоўваліся перспектывы развіцця сяла. У рабоце форуму ўдзельнічалі прадстаўнікі беларускай моладзі. Прагучала ня мала ініцыятыў, накіраваных на рэалізацыю сумесных праектаў. Апаздзісанне пагаднення аб супрацоўніцтве паміж маладзёжнымі парламентамі стане крокам да ажыццяўлення названых праектаў і дадатковым імпульсам для больш актыўнага ўзаемадзеяння паміж рэгіёнамі.

Перапрацоўка адходаў

і прыродакарыстанне

У парадку дня перагавораў асабістым пунктам сталі пытанні экалогіі і прыродакарыстання. Гэтай тэме была прысвечана канферэнцыя, у рабоце якой удзельнічалі тры дзясяткі спецыялістаў з Беларусі і Расіі. Адзначалася, што Брэсцкая вобласць мае сур'ёзныя кампетэнцыі ў гэтым плане і гатовая падзяліцца з расійскімі калегамі. Важная тэма — перапрацоўка смецця. У Брэсце дзейнічае смеццэперапрацоўчы завод, у рэгіёне ёсць іншыя прадпрыемствы, якія працуюць у гэтай галіне. Апошнім часам у нашай краіне ўдзяляецца вялікая увага пытанням перапрацоўкі цвёрдых камунальных адходаў з мінімізацыяй іх пахавання. Тут у нас з расіянамі ўзаемамы інтарэс. Акрамя таго, вартаразглядаць экалагічныя пытанні ў больш шырокім сэнсе — прагучала на канферэнцыі. Праблема запалнення клімату датычыць усіх. Напрыклад, Ігар Брылевіч зсяроддзяў увагу на тым, што ад кліматычных змяненняў асабліва церпяць палескія рэгіёны нашай краіны, яны рэгулярна сутыкаюцца з засухай. Гэта таксама адзін з перспектывных кірункаў, у якім можна працаваць разам. Гаворка аб развіцці воднага транспарту без прывядзення ў парадок водных шляхоў сёння не даводзіцца. Неабходна комплекснае вырашэнне пытання, у тым ліку развіццё пойменных земляў, размешчаных уздоўж асноўных водных маршрутаў.

Асобна ўдзельнікі канферэнцыі спыніліся на тэме экалагічнага турызму. Нашу краіну называюць лёгкімі Еўропы, і мы шмат робім для захавання гэтага патэнцыялу. Дзевяць працэнтаў плошчы нашай краіны — гэта асабліва ахоўныя тэрыторыі, вопыт павышэння прывабнасці якіх цікавы расійскаму боку. Дарэчы, за дзень да перагавораў і канферэнцыі расійскія госці пабывалі ў Нацыянальным парку «Белавеская пушча», пабачылі, як там арганізавана работа. «Вопыт, які ёсць у Белавескай пушчы, будзе карысны, — сказаў Яўген Люлін. — Нядаўна ў нас створана вялікая асабліва ахоўная тэрыторыя рашэннем урада Расійскай Федэрацыі. Мы ў пачатку шляху, многае трэба зрабіць. Таму з вялікай цікавасцю вывучалі вопыт знакамітай Белавескай пушчы».

Кіраўнік Заканадаўчага сходу Ніжагародскай вобласці таксама прабавіў сустрэчу са старшыней Брэсцкага аблвыканкама Пятром Пархомчыкам.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СВЯТОЧНАЯ НАГОДА НА РАДЗІМЕ МЕЛЕЖА

Для добрай справы аб'ядналіся дэпутаты, вяскоўцы і кіраўнікі арганізацый

Днямі прыемная навіна прыйшла з глыбіні Гомельшчыны. На малой радзіме народнага пісьменніка Беларусі Івана Мележа — у аграгарадку Глінішча Хойніцкага раёна — завяршылася аднаўленне дома-музея славутага земляка. Так, «100 крокаў да Івана Мележа» разам прайшлі дэпутаты Хойніцкага раёна, мясцовыя жыхары і кіраўнікі вытворчых арганізацый раёна.

Сёння дом-музей імя Івана Паўлавіча Мележа — філіял Хойніцкага краязнаўчага музея. Мемарыяльную ўстанову культуры ў Глінішчы заснавалі яшчэ ў 1983 годзе. Доўгі час

ка Глінішча праект «100 крокаў да Івана Мележа» стаў адным з пераможцаў адкрытага конкурснага адбору праектаў грамадзянскіх ініцыятывы Гомельскага абласнога асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў.

— Так, аднаўленне дома-музея імя Івана Паўлавіча Мележа, сапраўды, — знакавая падзея не толькі для жыхароў аграгарадка Глінішча, нашага сельсавета, але і ўсяго Хойніцкага раёна, Гомельскага вобласці, — пераканана старшыня **Алексіцкага сельвыканкама Хойніцкага раёна Анастасія СЕВЯРЫНЕЦ**. — Дом-музей заўжды быў вельмі папулярны сярод гасцей нашага раёна. У яго вельмі бага-

таў ад неабходнай сумы сабралі мясцовыя жыхары. Акрамя таго, значную дапамогу аказалі дэпутаты Хойніцкага райсавета — кіраўнікі вытворчых прадпрыемстваў раёна. Дзякуючы агульным намаганням і выдзеленым сродкам правялі не толькі аднаўленне ўласна памяшкання дома-музея, але і садова-паркавай зоны каля аб'екта культуры.

Устанавілі новыя аконныя рамы і стылізаваныя акацыі, заманілі ўваходныя дзверы і адрамантавалі ганак, выканалі рамонт даху, столыяў у пакоях, зрабілі касметычны рамонт памяшканняў. Добраўпарадкавалі і садова-паркавую зону.

— Устаноўлены таблічкі з QR-кодамі, што дае магчымасць гасцям даведацца дадатковую інфармацыю пра Івана Паўлавіча Мележа і яго творы. QR-коды размешчаны на тэрыторыі дома-музея. Паклапаціліся аб безбар'ернай зоне на ўваходзе ў будынак, каб зрабіць наведванне музея даступным для людзей з абмежаванымі магчымасцямі. Абнавілі рэкламную прадукцыю і набылі новую камп'ютарную тэхніку для правядзення віртуальных экскурсій, гукавога і відэасуправаджэння. Мы вельмі рады, што праект «100 крокаў да Івана Мележа» годна ацанілі і далі магчымасць нам яго рэалізаваць. Шчыры дзякуі і землякам, жыхарам Хойніцкага раёна, якія таксама падключыліся і дапамаглі, — самыя шчырыя словы падзякі перадала жыхарка аграгарадка Глінішча, **малодшы навуковы супрацоўнік дома-музея Івана Мележа Любові РУБАН**.

Любоў Іванаўна яшчэ і вясковы актывіст. Яна ўпаўнаважаны па аграгарадку Глінішча старшыні **Алексіцкага сельвыканкама**, таму ў ажыццяўленні грамадзянскай ініцыятывы па аднаўленні дома-музея брала актыўны ўдзел.

Старшыня Хойніцкага раённага Савета дэпутатаў Людміла РУДЧАНКА, член Савета Рэспублікі, старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў Кацярына ЗЕНКЕВІЧ, намеснік старшыні Хойніцкага райвыканкама Сяргей КУШНЕР і старшыня Алексіцкага сельвыканкама Хойніцкага раёна Анастасія СЕВЯРЫНЕЦ.

Якую значную работу па аднаўленні дома-музея Івана Мележа правялі ў Глінішчы, сабыста пераканалася член **Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні, старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў Кацярына ЗЕНКЕВІЧ**. Падчас рабочага візіту ў Хойніцкі раён сенатар разам са старшы-

ней раённага Савета дэпутатаў Людмілай Рудчанка і намеснікам старшыні райвыканкама Сяргеем Кушнером наведвалі абноўлены дом-музей. Для ганаровых гасцей правялі экскурсію і паказалі тэатралізаваную пастаноўку ўрыўка з рамана «Людзі на балоце».

— У Глінішчы праведзена вялікая работа, каб надаць такому каштоўнаму для нашай культуры музею дастойны дагледжаны выгляд. Сучасны рамонт, новае тэхнічнае абсталяванне і ўкараненне сістэмы QR-кодаў зроблены для прыцягнення нашых маладых пакаленняў. А агульная атмасфера дома і акружэння, у якой вырас сапраўдны патрыёт сваёй роднай зямлі, сапраўды, вялікі чалавек і самародак, які раней, вабіць людзей старэйшага пакалення, — падзвіжы уражанні аб грамадзянскай ініцыятыве, якую ажыццявілі ў Глінішчы, Кацярына Зенкевіч.

Кацярына Анатольеўна шчыра падзякавала супрацоўнікам дома-музея за цёплы прыём і такі багаты экскурс у гісторыю побыту палешукоў.

— Шчыры дзякуі ўсім жыхарам нашага раёна, якія ўдзельнічалі ў гэтым праекце. Як і больш за сорок гадоў таму, так і цяпер землякі падключыліся да агульнай важнай справы — захавання спадчыны вялікага пісьменніка ў сценах музея. Гэта не толькі жыхары аграгарадка, але і калектывы лясгаса, Палескага дзяржаўнага радыяцыйна-экалагічнага запаведніка, прадпрыемства «СПЕЦСлавія», сельгаспрадпрыемства КСУП «Імя І. П. Мележа», — падзякавала землякам старшыня **Хойніцкага раённага Савета дэпутатаў Людміла РУДЧАНКА**.

На памяць аб сустрэчы гасці высадзілі дэкаратывныя дрэўцы на тэрыторыі абноўленай і добраўпарадкаванай тэрыторыі музейнай установы.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.
Фота газеты «Хойніцкія навіны».

Артысты Хойніцкага раёна падрыхтавалі тэатралізаваную пастаноўку ўрыўка з рамана «Людзі на балоце».

узначальвала дом-музей, клапацілася аб яго багатай экспазіцыі, вяла экскурсіі мясцовыя жыхары, плямнічка пісьменніка Соф'я Ліпніцкая. Соф'я Піліпаўна, на жаль, ужо пайшла з жыцця. Але яе — апантаную знаўцу мясцін, з якімі звязаны лёсы мележаўскіх герояў, — будуць заўжды памятаць у Глінішчы. Сёлета сапраўдзілася і самая гарачая мара жанчыны: праведзена вялікая работа па аднаўленні дома-музея Івана Паўлавіча Мележа.

Ідэянай натхняльніцай ініцыятывы «100 крокаў да Івана Мележа» ў свой час стала былы лідар дэпутацкага корпуса Хойніцкага раёна Галіна Бондар. Галіна Віктараўна прапанавала падрыхтаваць праект грамадзянскай ініцыятывы, дзе развіццё культурна-турыстычнага аб'екта не толькі паспрыяе захаванню памяці аб пісьменніку, але і абудзіць цікавасць да вывучэння творчасці знакамітага беларускага мастака слова. Ідэю падтрымалі жыхары аграгарадка Глінішча, усяго мясцовага Алексіцкага сельсавета, кіраўнікі сельвыканкама, а таксама дэпутаты Хойніцкага райсавета дэпутатаў, прадпрыемствы і арганізацыі раёна, індывідуальныя прадпрыемальнікі. Сёлета распрацаваны жыхарамі аграгарад-

тая экспазіцыя. Цяпер, калі музей пісьменніка з вялікай калекцыяй яго асабістых рэчэй абсталяваны і сучаснай відэа- і аўдыятэхнікай, QR-навігацыяй, ён стане яшчэ больш папулярным цэнтрам культурынага прыцягнення.

Для ажыццяўлення праекта грамадзянскай ініцыятывы «100 крокаў да Івана Мележа» спатрабавалася 19 700 рублёў, 10 працэн-

Дом-музей імя Івана Паўлавіча Мележа заснаваны ў Хойніцкім раёне 41 год таму.

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15
ад 17 лютага 2009 года выдана
Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ
Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 03.04.2004. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 11.717. Нумар падпісаны ў 19.30
15 кастрычніка 2024 года.

МІНУС СТЭС, ПЛЮС ПРАФЕСІЙНАЯ ДАПАМОГА

Што важна для здаровай псіхікі?

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

Тры чвэрці ўсіх псіхічных расстройтваў пачынаюцца ва ўзросце да 25 гадоў. Па інфармацыі Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, кожны восьмы чалавек у свеце жыве з псіхічным расстройтвам. А на працягу жыцця яго перанясць кожны чацвёрты — часцей за ўсё ў форме трывогі або дэпрэсіі. Пры гэтым псіхічныя расстройства, звязаныя з ужываннем алкаголю або наркатыкаў, нясуць каласальны эканамічны цяжар для грамадства. Паводле даных статыстыкі, гэты цяжар вышэйшы, чым цяжар сардэчна-сасудзістых і анкалагічных захворванняў. Спецыялісты расказалі, як супрацьстаяць стрэсу, якія складнікі важныя для здаровай псіхікі і чаму прафілактыка псіхічных расстройтваў варта займацца з ранняга ўзросту.

ЯК СПРАЎІЦА СА СТЭСАМ?

У сучасным свеце з паскоранымі тэмпамі жыцця, павышанымі патрабаваннямі і стрэсам праблема псіхічнага здароўя становіцца ўсё больш актуальнай. Асноўным фактарам, што можа парушыць псіхічны дабрабыт, з'яўляецца стрэс.

— Гэта з'ява, якой немагчыма пазбегнуць. Любое новае дзеянне або сітуацыя — стрэс для чалавека. Нязначны стрэс, як правіла, непазбежны ў нашым жыцці і бяшкодны для здароўя. Небяспечныя толькі прамерны, які працягваюцца доўгі час, — адзначае **начальнік аддзела псіхалагічнай дапамогі ў крызісных сітуацыях Рэспубліканскага цэнтры псіхалагічнай дапамогі Аляксандр Пахомчык**.

Стрэс характарызуецца як псіхалагічным, так і фізіялагічным напружаннем.

— У кожнага чалавека адна і тая ж сітуацыя можа выклікаць розныя правы. Да прыкмет стрэсу адносіцца шырокі спектр рэакцый, як ярка і эмацыянальна афарбаваных, так і нямых, замкнёных, дэпрэсійных. Гэта могуць быць рэакцыі гневу, радасці і раздражнення, паслабленне цікавасці да міжасобных зносін, сыход у сябе і іншае. А можа быць і парушэнне апетыту або празмерны апетыт. Стрэс можа выклікаць мігрэні, язва, розныя скурыныя захворванні, дэматыты, гіпертанію, боль у спіне і суставах. Усё вельмі індывідуальна і залежыць толькі ад самога чалавека, — патлумачыў спецыяліст.

Каб справіцца са стрэсам, трэба ўмець адрозніваць дапушчальную і бяшкодную для здароўя яго ступень.

— Пазбаўца ад стрэсу, на жаль, не атрымаецца. Але навучанне адэкватнаму яго пераадоленню і кіраванню стрэсавай рэакцыяй — гэта якраз адзін з кірункаў, здольных дапамагчы. Таксама важна выпрацаваць спосабы барацьбы са стрэсам і канструктыўныя спосабы вырашэння канфліктнай сітуацыі. Гэта ўсё вядзе да памяншэння стрэсу, які суправаджае наша жыццё, — адзначаў Аляксандр Пахомчык.

Стрэс-фактары можна падзяліць на кіравальныя і некравальныя. Кіравальныя — тыя, якія мы можам кантраляваць, і залежыць яны ад нас. Некіравальныя — тыя, якія нам непаддадныя, на якія мы паўплываць не можам. Ключом да адэкватнага пераадолення стрэсу з'яўляецца здольнасць адрозніваць стрэсары, на якія мы можам паўплываць, і тыя, кантроль над якімі нам непаддадны.

АД ЧАГО ЗАЛЕЖЫЦЬ ПСІХІЧНАЕ ЗДАРОЎЕ?

Як адзначыла **намеснік дырэктара па навуковай дзейнасці РНПЦ псіхічнага здароўя, доктар медыцынскіх навук, прафесар Марына СКУГАРЭЎСКАЯ**, даследаваннямі былі вызначаны індывідуальныя характарыстыкі, якія садзейнічаюць падтрыманню псіхічнага здароўя. Гэта адэкватная самаацэнка, упэўненасць у сабе, добрыя камунікатыўныя навыкі, навыкі вырашэння

праблем і саўладання са стрэсам, фізічнае здароўе і актыўная жыццёвая пазіцыя.

— Многае з гэтага нам дадзена ўжо ад нараджэння, і мы не можам на нейкі асабліва аслабіцца паўплываць. Але сёе-тое можна зрабіць, працуючы над сабой, наведваючы псіхалага, займаючыся фізічнымі практыкаваннямі, што таксама вельмі важна для здаровай псіхікі, — адзначыла **Марына Скугарэўская**.

На стан псіхічнага здароўя ўплываюць і сацыяльныя абставіны. Важная падтрымка сям'і і сяброў, сумесны клопат пра дзяцей, сацыяльнае ўзаемадзеянне, фізічная і эканамічная абароненасць і бяспека. Для дзяцей значэнне маюць школьныя дасягненні. Неабходна, каб дзіця мела пазітыўны вопыт, каб у яго нешта атрымлівалася. Для больш старэйшых людзей важна задаволенасць работай і прафесійнай паспяховаасцю.

Марына Скугарэўская падкрэсліла, што ўмовы, якія садзейнічаюць падтрыманню псіхічнага здароўя, забяспечваюцца на ўзроўні дзяржавы. Так, у Беларусі гарантаваны роўны доступ да базавага сэрвісу. Гэта медыцына, адукацыя, псіхалагічная дапамога. Акрамя таго, важныя сацыяльныя справядлівасць, талентаўнасць, інтэграцыя ў грамадства, у тым ліку людзей, якія маюць асабліва аслабіцца псіхалагічнага развіцця. Важны сацыяльныя роўнасці і фізічная бяспека ў краіне.

Калі чалавек адчувае праблемы з псіхічным здароўем або ужываннем псіхакатыўных рэчываў, то варта звярнуцца па прафесійную дапамогу. У краіне даступны розныя віды дапамогі: дзяржаўная, прыватная, ананімная. Ёсць службы экстраннай псіхалагічнай дапамогі, так званыя тэлефоны даверу, іх нумары можна знайсці ў інтэрнэце.

КОЛЬКІ БЕЛАРУСАЎ ПАКУТУЕ АД ДЭПРЭСІІ?

Як расказаў **дацэнт кафедры псіхіятрыі, наркалогіі, псіхатэрапіі і медыцынскай псіхалогіі з курсам павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдат медыцынскіх навук Сяргей ДАВІДОВСКИ**, такія парашэнні, як трывога, дэпрэсія, расстройства адаптацыі, паводле сучасных даследаванняў, мае каля 25 % насельніцтва. Ад дэпрэсіі пакутуюць 5 % насельніцтва, у дапамогу маюць патрэбу больш за 450 тысяч чалавек.

Ён адзначаў, што ўплыў псіхічных парушэнняў з'яўляецца адным з фактараў рызыкі развіцця розных саматычных парушэнняў. І дадаў, што ў Беларусі робіцца ўсё для таго, каб прадухіліць гэтыя парашэнні. Так, ва ўсіх абласцях краіны дзейнічаюць цэнтры пагранічных станаў, куды чалавек можа звярнуцца па прафесійную дапамогу ўрача-псіхатэрапеўта або псіхалага.

У сталіцы гэтыя кабінеты размешчаны пры паліклініках. Акрамя таго, існуюць тэлефонны экстраннай псіхалагічнай дапамогі, якія працуюць кругласутрачна. Чалавек можа патэлефанаваць і атрымаць адпаведную дапамогу і падтрымку. Гэта важна, таму што часам у стане напружання і стрэсу зваротная сувязь дапамагае чалавеку крытычна перагледзець сваю сітуацыю і пазбаўца ад думак і ідэй, якія могуць прывесці да шкоды або незваротных наступстваў.

ПРАФІЛАКТЫКА — З РАНЫЯГА ЎЗРОСТУ

Аляксандр Пахомчык адзначаў, што для зніжэння ўзроўню псіхічных расстройтваў неабходна комплекснае ўздзеянне з боку ўсіх зацікаўленых структур.

— Ва ўстановах адукацыі праводзіцца дыягностыка або ранняе выяўленне фактараў рызыкі, якія могуць павысіць верагоднасць развіцця псіхічных расстройтваў. У прыватнасці, запланаваная дыягностыка на адаптацыю да навучальнага працэсу праходзіць у рамках 1, 5 і 9 класаў, калі ў дзяцей мяняюцца ўмовы навучання, — расказаў ён. Падчас такіх дыягностык улічваюцца і генетычная схільнасць, чыякія жыццёвыя падзеі, з якімі сутыкаецца сям'я, стрэсавыя сітуацыі і неспрыяльныя сацыяльныя ўмовы.

Падчас прафілактыкі таксама ўдзяляюць увагу псіхалагічнай кампетэнтнасці як навучцаў, так і педагогаў.

— Вучым клопату аб сабе, аб сваім псіхалагічным дабрабыце і эмацыянальным фондзе. Таксама ўдзяляем увагу навучанню людзей навыкам самарэгуляцыі, кіравання стрэсам, вырашэнню канфліктаў і міжасобных зносін. Гэта дапамагае ўмацаваць псіхічнае здароўе і зрабіць людзей больш устойлівымі да псіхалагічных нагрузак, — адзначаў эксперт.

— У нас кожны год павялічваецца колькасць вяротаў, звязаных з адаптацыяй да новых навуальных умоў. Больш за ўсё звяртаюцца маладыя людзі, якія паступаюць на першыя курсы ўніверсітэта ці каледжа. У гэтых умовах адукацыі іншая накіраванасць і іншыя ўмовы, і шмат камо вельмі складана з гэтым справіцца. Дадатковым фактарам з'яўляецца і тое, што маладыя людзі з'язджаюць з дому, і ім даводзіцца

прыстасоўвацца да жыццёвых умоў, што таксама выклікае цяжкасці. Таму мы іх кансультуем, дапамагаем. Дзякуючы таму, што ў нас ёсць электронная платформа, могуць звярнуцца хлопцы і дзяўчаты, якія з'ехалі вучыцца ў суседнія краіны, — падзялілася кіраўнік цэнтры «Давер».

Цэнтры, дружалюбныя падлеткам, працуюць у Беларусі з 2003 года, і на сёння ў краіне іх 58.

— У цэнтры можа звярнуцца чалавек з любога рэгіёна Беларусі, калі яму зручна туды прыехаць. Мы не прывязаны да тэрытарыяльнага прынцыпу, і гэта дае магчымасць падлетку звярнуцца да таго спецыяліста, які больш падыходзіць па яго асобных якасцях, — звярнула ўвагу **Валянціна Шукан**. — Мы працуем на прынцыпах добраахвотнасці, дружалюбнасці, даступнасці, канфідэнцыяльнасці і, па жаданні нашых кліентаў, ананімнасці. Але мы заўсёды па-праўдэ жывем, што існуюць некаторыя станы псіхалагічнага і псіхічнага здароўя, якія патрабуюць раскрыцця персанальных звестак.

На стан псіхічнага здароўя ўплываюць і сацыяльныя абставіны. Важная падтрымка сям'і і сяброў, сумесны клопат пра дзяцей, сацыяльнае ўзаемадзеянне, фізічная і эканамічная абароненасць і бяспека. Для дзяцей значэнне маюць школьныя дасягненні. Неабходна, каб дзіця мела пазітыўны вопыт, каб у яго нешта атрымлівалася. Для больш старэйшых людзей важна задаволенасць работай і прафесійнай паспяховаасцю.

Асаблівым кірункам дзейнасці цэнтры з'яўляецца анлайн-кансультаванне.

— Існуе платформа, якая дазваляе зарэгістравацца, выйсці на псіхалагічную сесію з любога месца і атрымаць якасную псіхалагічную дапамогу і падтрымку па любых пытаннях. На гэтай платформе працуюць як спецыялісты цэнтры, дружалюбныя падлеткам, так і спецыялісты сістэмы адукацыі. Многія хлопцы і дзяўчаты, якія атрымліваюць падтрымку на гэтай платформе, потым маюць магчымасць звяртацца ў цэнтры, дзе яны знамяцца са спецыялістамі, якія іх падтрымліваюць, — расказала псіхалаг.

У рабоце цэнтры актыўна ўдзельнічае і моладзь. У іх арганізаваны валанцёрскі рух, удзельнікамі якога становяцца навучэнцы старэйшых класаў, студэнты розных ВНУ. Гэта юнакі, якія самі хочучь рабіць практы, арганізуюць карысныя ўзаемадзеянні і трэнінгі для сябе саміх і сваіх аднагодкаў.

На думку **Валянціны Шукан**, моладзь і падлеткі патрабуюць асаблівай увагі, у тым ліку ў пытанні захавання псіхічнага здароўя.

— Гэта асаблівы ўзрост, і ён сакрэт, што калі праходзіць нейраэндокрынная перабудова, адбываецца сталецне, і для падлетка гэта стрэс. Арганізм не можа раптоўна справіцца з усімі зменамі, і гэта адбываецца і на псіхалагічным, і на фізічным узроўнях. Адмысловую ролю ў гэтым узросце займае пабудова новай дарослай ідэнтычнасці. Калі дзіцячыя сцэнарыі вырашэння нейкіх праблем і сітуацый больш не працуюць, а дарослыя яшчэ не выбудаваны. І ў падлетка, і ў людзей маладога ўзросту другое дзесяцігоддзе жыцця лічыцца крызісным, бо яно вырашае многія пытанні і задачы. Напрыклад, сепарацыя ад бацькоў ці самавызначэнне. Гэтыя моманты мы і ўлічваем у рабоце нашых цэнтры, — рэзюмавала **Валянціна Шукан**.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
30 сентября 2024 г.

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	Пункт примечаний	30 сентября 2024 г.	1 января 2024 г.
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		2 436 213	1 750 841
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103		946 119	647 346
5	Средства в банках	1104		2 628 432	2 933 137
6	Ценные бумаги	1105		384 202	384 424
7	Кредиты клиентам	1106		2 564 876	2 190 544
8	Производные финансовые активы	1107		1 053	12
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		26 737	26 243
10	Основные средства и нематериальные активы	1109		215 891	199 850
11	Доходные вложения в материальные активы	1110		-	189
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111		1 397	934
13	Отложенные налоговые активы	1112		-	-
14	Прочие активы	1113		37 003	29 215
15	ИТОГО активы	11		9 241 923	8 162 735
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
16	Средства Национального банка	1201		869	371
17	Средства банков	1202		260 392	182 418
18	Средства клиентов	1203		6 790 144	6 224 336
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204		-	310
20	Производные финансовые обязательства	1205		280	1
21	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
22	Прочие обязательства	1207		138 224	121 589
23	ВСЕГО обязательства	120		7 189 909	6 529 025
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
25	Уставный фонд	1211		86 148	86 148
26	Эмиссионный доход	1212		-	-
27	Резервный фонд	1213		345 609	180 609
28	Фонды переоценки статей баланса	1214		82 591	84 657
29	Накопленная прибыль	1215		1 537 666	1 282 296
30	ВСЕГО собственный капитал	121		2 052 014	1 633 710
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		9 241 923	8 162 735

ОТЧЕТ
о прибылях и убытках
30 сентября 2024 г.

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	Пункт примечаний	30 сентября 2024 г.	30 сентября 2023 г.
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		295 428	205 780
2	Процентные расходы	2012		12 818	12 622
3	Чистые процентные доходы	201		282 610	193 158
4	Коммиссионные доходы	2021		356 929	303 975
5	Коммиссионные расходы	2022		159 170	129 044
6	Чистые коммиссионные доходы	202		197 759	174 931
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		16	(42 464)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		220 266	170 817
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		(11 471)	(210)
11	Чистые отчисления в резервы	207		(12 949)	45 734
12	Прочие доходы	208		39 670	46 366
13	Операционные расходы	209		184 910	164 671
14	Прочие расходы	210		10 645	6 713
15	Прибыль до налогообложения	211		546 244	325 480
16	Расход по налогу на прибыль	212		126 591	78 890
17	ПРИБЫЛЬ	2		419 653	246 590

Временно и.о. Председателя Правления В.В. Дедюль
Заместитель главного бухгалтера С.И. Капцевич

Финансовая отчетность размещена на интернет-странице банка: <https://www.priorbank.by/priorbank-main/business-information/bank-reporting/kvartal-nye-otcety>

Лицензия на осуществление банковской деятельности № РБ № 12 от 24.02.2023 года. УНП 100220190

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ

Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП»
30 октября 2024 г. в 14.00
проводит повторные торги по продаже следующих объектов

ЛОТ № 1 (СПЕЦРЕМОНТ): КОМПЛЕКС ИМУЩЕСТВА В СОСТАВЕ:

№ п/п	Наименование основных средств	Основные технические и эксплуатационные характеристики	Инвентарный номер	Дата ввода в эксплуатацию
1	Здание цеха спецремонта	Капитальное строение с инв. номером 730/С-302 общей площадью 1078,9 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 724050100001000170 по адресу: Могилевская обл., Кричевский р-н, г. Кричев, ул. Зеленая.	00110084	Декабрь 1948 г.
2	Бокс для хранения тракторов	Капитальное строение с инв. номером 730/С-13485 общей площадью 48,3 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 724050100001000170 по адресу: Могилевская обл., Кричевский р-н, г. Кричев, ул. Зеленая, д. 4.	00110200	Декабрь 2007 г.
3	Декоративный забор	Вспомогательное недвижимое улучшение в капитальном строении с инв. № 730/С-302. Железобетонный декоративный забор на бетонных столбах высотой 0,5 м протяженностью 39,3 м, заполнение – ж/б решетчатое	00220270	Июнь 2011 г.
4	Пожарная сигнализация	Пожарные датчики, извещатели, прибор контрольно-приемный, панель индикации	00640917	Октябрь 2014 г.
5	Насаждения ограниченного пользования	Деревья – 2 шт., кустарники – 39 шт.	00970251	Июль 2010 г.

Начальная цена продажи лота № 1 снижена на 90 % и с учетом НДС (20 %) составляет: 26448,00 (двадцать шесть тысяч четыреста сорок восемь белорусских рублей 00 копеек), задаток 2644,80 (две тысячи шестьсот сорок четыре белорусских рубля 80 копеек).

ЛОТ № 2 (ЭЛЕКТРОЦЕХ): КОМПЛЕКС ИМУЩЕСТВА В СОСТАВЕ:

№ п/п	Наименование основных средств	Основные технические и эксплуатационные характеристики	Инвентарный номер	Дата ввода в эксплуатацию
1	Электро-ремонтная мастерская	Капитальное строение с инв. номером 730/С-291 общей площадью 434,5 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 724050100001000170 по адресу: Могилевская обл., Кричевский р-н, г. Кричев, ул. Зеленая, д. 4.	00110059	Декабрь 1954 г.
2	Пожарная сигнализация	Пожарные датчики, извещатели, прибор контрольно-приемный, панель индикации	00540234	Ноябрь 2014 г.
3	Насаждения ограниченного пользования	Деревья – 1 шт., кустарники – 15 шт.	00970249	Июль 2010 г.

Начальная цена продажи лота № 2 снижена на 90 % и с учетом НДС (20 %) составляет: 14298,00 (четырнадцать тысяч двести девяносто восемь белорусских рублей 00 копеек), задаток 1429,80 (одна тысяча четыреста двадцать девять белорусских рублей 80 копеек).

ЛОТ № 3 (РУ)

№ п/п	Наименование основных средств	Основные технические и эксплуатационные характеристики	Инвентарный номер	Дата ввода в эксплуатацию
1	Здание временного распределительного устройства	Капитальное строение с инв. номером 730/С-339 общей площадью 117,8 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 724050100001000170 по адресу: Могилевская обл., Кричевский р-н, г. Кричев, ул. Зеленая, д. 4.	00110067	Декабрь 1961 г.

Начальная цена продажи лота № 3 снижена на 90 % и с учетом НДС (20 %) составляет: 7680,00 (семь тысяч шестьсот восемьдесят белорусских рублей 00 копеек), задаток 768,00 (семьсот шестьдесят восемь белорусских рублей 00 копеек).

ЛОТ № 4 (ДЕПО): КОМПЛЕКС ИМУЩЕСТВА В СОСТАВЕ:

№ п/п	Наименование	Основные технические и эксплуатационные характеристики	Инвентарный номер	Дата ввода в эксплуатацию
1	Здание депо на 2 паровоза	Капитальное строение с инв. номером 730/С-317 общей площадью 579 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 724050100001000170 по адресу: Могилевская обл., Кричевский р-н, г. Кричев, ул. Зеленая.	00110042	Декабрь 1948 г.
2	Таль электрическая	Оборудование для подъема грузов до 1 т	00445018	Март 2009 г.
3	Котел стальной твердотопливный	Диаметр дымохода 200 мм, мощность 30 кВт, дровяной, толщина стали 5 мм, высота 1150 мм	00445456	Октябрь 2012 г.

Начальная цена продажи лота № 4 снижена на 90 % и с учетом НДС (20 %) составляет: 11924,40 (одиннадцать тысяч девятьсот двадцать четыре белорусских рубля 40 копеек), задаток 1192,44 (одна тысяча сто девяносто два белорусских рубля 44 копейки).

Собственник имущества: открытое акционерное общество «Кричевцементношпфер», 213493, Республика Беларусь, Могилевская область, Кричевский р-н, Краснобудский с/с, 2, АБК в районе месторасположения «Каменка», тел. +375224120909, тел. для осмотра объектов продажи +375224120914.

Организатор торгов: унитарное предприятие по оказанию услуг «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты», г. Могилев, ул. Циолковского, 1.

Место проведения торгов: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Лоты №№ 1–4 продаются без условий в торгах в форме открытого аукциона с применением метода повышения начальной цены, с шагом 5 (пять) процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору торгов, в сроки, указанные в извещении, следующие документы: заявление на участие в торгах; копии учредительных

документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); доверенность представителя юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядке проведения торгов; согласие на права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения торгов (в двух экземплярах); копию платежного поручения о внесении задатка, заверенную банком.

Задаток перечисляется на расчетный счет унитарного предприятия «Могилевское отделение БелТПП» р/с № BY86ALFA30122641790010270000 в ЗАО «Альфа-Банк», г. Могилев, В/С: ALFABVY2X, УНП 700016828, физическим лицам – предъявить паспорт; иные документы в соответствии с Положением о порядке организации и проведения торгов по продаже объектов, находящихся в собственности юридических лиц и индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь, организуемых унитарным предприятием «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты».

Срок заключения договора купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) – в течение 10 календарных дней после проведения торгов.

Срок оплаты предметов торгов на условиях заключенного договора купли-продажи. Торги состоятся 30 октября 2024 г. в 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Срок подачи заявления: с момента выхода публикации настоящего извещения в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 112. Последний срок подачи заявления – 29 октября 2024 г. до 12.00.

Регистрация участников торгов 30 октября 2024 г. с 13.30 до 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП». Телефоны для справок: (0222) 778032, +375 44 735 00 30.

Извещение о предыдущих торгах по объектам было размещено в газете «Звязда» от 17.05.2024, 06.07.2024, 03.08.2024, 24.08.2024, 11.09.2024.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

(Организатор электронных торгов, Оператор электронной торговой площадки) извещает о проведении электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего **ЗАО «АТЛАНТ» (Продавец).**

Электронные торги состоятся 18.11.2024 в 14.00.

Лот № 1: Машино-место № 20 с инв. № 500/D-708120687, общая площадь – 13,2 кв. м. Адрес: г. Минск, ул. Гвардейская, 1-132. Начальная цена продажи – 35 882,7 руб. с учетом НДС 20 %. Задаток – 3 000,00 руб.

Лот № 2: Литер А 1/к, автомобильная надземно-подземная стоянка на 289 машино-мест с инв. № 500/С-34746, общая площадь – 10 572,3 кв. м. Земельный участок: кадастровый № 5000000000007007981. Площадь (га): 0,8008. Право аренды с 11.12.2017 по 30.09.2050. Адрес: г. Минск, ул. Саперов, 3. Начальная цена продажи – 8 678 147,22 руб. с учетом НДС 20 %. Задаток – 800 000,00 руб.

Шаг электронных торгов – 5 %.

Порядок проведения электронных торгов определен Регламентом электронной торговой площадки «GOSTORG» (далее – ЭТП). Детальная информация об электронных торгах, в том числе об оформлении участия в них, условиях торгов размещена на ЭТП. Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белгоспромбанк», В/С BAPBВY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений с прилагаемыми к ним документами и задатков: 14.11.2024 в 16.00.

Организатор электронных торгов: ☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52, torgi@ino.by. Электронный адрес ЭТП: gostorg.by

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

(Организатор электронных торгов, Оператор электронной торговой площадки) извещает о проведении электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего **ОАО «Белторресурсы» (Продавец).**

Электронные торги состоятся 19.11.2024.

Лот № 1: Автопогрузчик Львовский АП-40814, 1989 г. в. Начальная цена с НДС 20 % – 9 000,00 руб. Задаток – 900,00 руб.

Лот № 2 в составе: Грузовой седельный тягач MA3 543205-226, кузов (рама) УЗМ543205А0003715, 2010 г. в. **Бортовой полуприцеп MA3 931010 2011**, кузов (рама) УЗМ93101090000147. Начальная цена с НДС 20 % – 21 000,00 руб. Задаток – 2 100,00 руб.

Лот № 3: Гидроманипулятор ВЕЛМАШ ОМТЛ-30-02, 2014 г. в. Начальная цена с НДС 20 % – 7 000,00 руб. Задаток – 700,00 руб.

Местонахождение Лотов №№ 1–3: Республика Беларусь, г. Минск, Бривельский тупик, 55. Шаг электронных торгов – 5 %.

Порядок проведения электронных торгов определен Регламентом электронной торговой площадки «GOSTORG» (далее – ЭТП). Детальная информация об электронных торгах, в том числе об оформлении участия в них, условиях торгов размещена на ЭТП. Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белгоспромбанк», В/С BAPBВY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений с прилагаемыми к ним документами и задатков: 15.11.2024 в 16.00.

Организатор электронных торгов: ☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52, torgi@ino.by. Электронный адрес ЭТП: gostorg.by

«СЯМ'Я — ГЭТА ШЧАСЦЕ, ЯКОЕ ЖЫВЕ Ў ТАБЕ»

У Беларусі адзначаецца Тызень бацькоўскай любові, які аб'ядноўвае Дзень маці і Дзень бацькі. Святы, які нікога не могуць пакінуць аб'яжавым. У беларускай літаратуры шмат твораў, прысвечаных сям'і, бацькам, іх узаемаадносінам з дзецьмі... Праўда, зазвычай у пісьменніку рухавік сюжэта — нейкі канфлікт, драматычная сітуацыя... Таму і шчаслівых сем'яў на старонках кніг няшмат, часцей паказваюцца праблемныя, нешчаслівыя, як у п'есе Купалы «Раскіданае гняздо». Але твораў, дзе мы чытаем пра каханне і згоду ў сям'і, пра бацькоўскую любоў, таксама хапае. Менавіта яна — паміж бацькамі і маці — найлепшы прыклад для дзяцей. Давайце разам гэтыя творы ўспомнім.

«БАЛІЦЬ ЁЙ СЭРЦА АБ МІХАСЮ»

У паэме «Новая зямля» Якуб Колас апісвае ўласную сям'ю. З вялікай павагай і пяшчотай гаворыцца пра маці Ганну і бацьку Міхала. Клопатаў у іх хапае, бо:

«Дзяцей, як тых снапкоў на току! —
Сямейка, праўда, немалая:
Чатыры хлопцы, тры дзяўчаты
Ды бацька з дзядзькамі, трэцяя маці».

І маці, і бацька ўласным прыкладам выхоўваюць у дзецях любоў да працы, у сям'і — узаемная павага. Мы бачым, як Міхал, якое б рашэнне ні прымаў, чакае меркавання жонкі, яны разам перажываюць гора, разам яго пераадольваюць. І ў працы, і ў святых ўся сям'я — побач... Вось, напрыклад, на Вялікдзень Міхал і Ганна з дзецьмі пяюць велікодныя песні:

«І маці голас далучае
І так танютка вырабляе,
А гаспадар усё болей з баса
Утне такога выкрунтаса,
Аж сам падзівіцца сабе...»

Падтрымкі ў жонкі шукае Міхал і калі смяротна захварэў:

«— Ну, што ты, маці: ты б прысела,—
Да жонкі мовіць ён нясмела,
А вочы просяць спачування,
Жывога слова, спагадання.
І ёй таксама несалодка —
Каротка, песня, ты, каротка
І заціхаеш так не ў часе!
Баліць ёй сэрца аб Міхасю;
Яна адгадвае душою,
У якім ён цяпер настроі.
І цяжка ёй. Яна ўздыхае,
Ідзе, сьбе перамагае...»

ДЛЯ ТЫХ, ХТО ЗЛІЕЦЦА Ў «ОДНО СУЩЕСТВО»

Адзін з самых пранізлівых твораў беларускай літаратуры, прысвечаных каханню ў сям'і, — «Слаўся, Марыя!» Івана Шамякіна. Гэта аўтабіяграфічны раман, які ён напісаў пра сваю жонку пасля яе смерці. Эпіграфам Шамякін узяў цытату з Льва Талстога «Любовь — благо, быть любимым — счастье. Какое странное и верное слово, что муж и жена (если они живут духовно) не двое, а одно существо».

«Гісторыя нашага з Машай каханьня, любові, жыцця прадаўжаецца, пакуль я хаджу па зямлі і магу трымаць у руцэ пяро. І гэта дае мне права напісаць яе: гісторыю нашу. Для дзяцей, унукаў, для ўсіх, хто кахае, хто будзе кахаць — для тых, хто зліецца ў «одно существо», — кажа пісьменнік. Ён прызначае, што менавіта жонка стала прататыпам ледзь не ўсіх яго герань: «Бліжэй за ўсё да Машы — Саша Траянава з «Трывожнага шчасця», гэта рэч у многіх сваіх і сюжэтных хадах, і характарах аўтабіяграфічная, асабліва апоўсё першая «Непаўторная вясна» і апоўсёць пятая — «Мост»; у апоўсёці «Агонь і снег» Сашы няма, але Пятро жыве, ваюе, кахаючы яе».

Са сваёй будучай жонкай Іван Шамякін пазнаёміўся яшчэ ў школе. «Заломніўся адзін выпадак — крыўдны і кранальны. Салодкі колькі разоў папярэдзіў, каб я пастрэўся, бо хадзіў лахматы, як краўцоўскі воўк (чаму краўцоўскі — няўцяям мне было). Помню, з-за упартасці ці таму, што ў Пыхані не было каму пастрэчы, я адкладваў

гэтую працэдур. І тады Салодкі прынёс вялікія нажніцы — казалі, авечыя, — паса-дзіў мяне на пералынку на табурат і пачаў сам стрыгчы. Дырэктар слабы быў псіхалаг: не ўяўляў, як гэта вучню пятага класа было абразліва... Перад усім жа класам! Большасць вучняў зларадна смяялася — дзеці жорсткія — і кідала ўдзільныя жартачкі: «Стрыгуць, як барана». І толькі адна худзенькая дзяўчынка не смяялася, яна стаяла насупраць, на твары яе адбівалася пакута, быццам стрыглі яе самую, а ў шырокіх, заўсёды як бы здзіўленых вачах плавалі слёзы. Гэта была Маша. Яна спачувала мне, шкадавала, бадай жа, па-матчынаму. Яе спагада кранула маё «ачарсцвелі» сэрца. Расчулены, я ледзьве ўтрымаўся, каб не зараўці. І, помню, падумаў: «Во, адзіны сапраўдны сябра. Даражэй за сястру. Цяпер адной ёй буду паказваць рашэнне задач».

Будучы пісьменнік не памыліўся — Маша зробіцца яго вернай гаварожніцай на ўсё жыццё.

МІЛАСЭРНАСЦЬ І МУЖНАСЦЬ — СПРАВА ЁСЕЙ СЯМ'І

Годна пераносіць выпрабаванні, пасланья вайной, сям'я з няскончанага рамана Янкі Маўра «Дзяўчынка-маці». Калі Мінск акупавалі нямецка-фашысцкія захопнікі, школьніца Ліза даведваецца, што іх п'янерважатаю, яўрэіку Раню, забралі ў гэта разам з сынам-немаўлём. Ліза вырашае выратаваць сына Раню. Тая перадае праз калючы дрот сваё дзіця, і школьніца прыносіць хлопчыка, якому ўсяго некалькі месяцаў, дахаты. Сітуацыя страшная... Калі даведаюцца, што ў сям'і хаваюць яўрэйскае дзіця — усіх расстрэляюць. А з іншага боку, людзі пляткараць, што юнак Ліза нарадзіла невядома ад каго... Ганьба! Але бацькі падтрымліваюць Лізу, нягледзячы ні на што, дапамагаюць дачцэ глядзець немаўля і ўберагаць яго.

«Увайшла маці і прынесла шклянку малака, якое яна пазычыла ў суседзю. Пачалі распадаць агонь, каб загатаваць гэтак малако; затым трэба было знайсці і падрыхтаваць бутэльку. Не менш важна было памыць дзіця. Бацька палез на гарышча

даставаць начоўкі, потым пайшоў па ваду. Ліза ўсяляк спаткалоўвала дзіця, якое крычала на усю кватэру. Уся сям'я была загружана работай».

«А КАЛАБОЧКАК МОЙ, А ЦЯРЭШАЧКА!»

Перажывае цяжкія выпрабаванні падчас вайны і дружная сям'я Паліны і Цярэшкі Калабка ў трагікамедыі Андрэя Махаёнка «Трыбунал». З самага пачатку аўтар падкрэслівае камічную рознасць паміж сужэнцамі: Паліна «раза ў паўтара вышэй за яго і мажней», «Цярэшка — мужычок за пяцьдзесят гадоў, невялікага расточку, вяртлявы, шустры і крыўку». Мы знаёмімся з Палінай, калі яна лапіць мужніны штаны, прычым «лапікі вялізныя і здалёку прыкметныя, бо з другога матэрыялу».

Так і бачыцца гэтка жанчына-волат, да дробненькіх дэталей непрыдатная. Мы разумеем, што ў сям'і ў пашане — веселасць, жарты, гумар, відаць, і ўласную рознасць сужэнцы на людзях абыгрываюць з зада-

«З воўчым білетам» распавядае пра пакуты, якія рэпрэсаваныя паст, былі «маладнёвочы», перажыў у лагерах і высільчы. Але боцел не толькі пакуты... У сібірскіх лагерах паэт сустраў сваю будучую жонку — юную Валю, якую нізавоста, нават без суда, адправілі адбываць пакаранне. Як Сяргей Грахоўскі пасля жартаву, выбраў сабе з этапу дзючат «самую маленькую, самую кволеную, самую няшчасную». Валянціна Міхайлаўна аказалася чалавечкам незвычайнай душэўнай прыгажосці і моцы. У сям'і ссыльных нарадзілася дачка, потым сын... Дачка пасля ўспамінала: «Бацька прыхаў да нас у канцы 1946 года. І гэту першую сустрэчу з ім я памятаю і сёння. Як ён падышоў да ложка, што я спала. Мне не было яшчэ двух гадоў. Ён узняў мяне на рукі і сказаў з замілаваннем: «Дачушка». І я прыадкрыла адно вока і перадражыла яго: «Дачушка!»

Сяргей Грахоўскі і яго жонка з цяжкасцямі атрымалі дазвол выкладаць у сельскай школе. Грахоўскі пабудоваў дом... «Затое вечарамі, калі за сценамі гудуць і стогнуць бураны, шуміць тайга, шорсткі снег шапаціць па сценах, у хаце патрэскае аж чырвоная бляшаная печка, пахне падсмажанымі скваркамі і дранікамі — так добра і лагодна. На другі год да сянец прыбудоваў лазню. Распараная сядзім суботнімі вечарамі ў прасторнай кухні, сёрбаем фруктовы чай і слухаем з вялікай папярвай талеркі навіны і спевы з Масквы. Часам прарвецца беларуская звонкая песня, а я глытаю слёзы, і агортвае балючы сум па нашых барах, васільках і пералёках у жыццё, па бусліным клёкаце, заліўных лугах, высокім і чыстым жаўруковым небе...» А калі па начах паэту сніліся жахі пра перажытае ў зняволенні, «я пракідаўся ад страху і радаваўся, што гэта сон, што ціка спіць дачушка, пахрапае цесць, вялізны месяц праз размаляванае марозам акно залівае блакітным святлом рассыпаныя па падушцы залацістыя валасы маёй адданай і самаахвярнай пакутніцы. Шчасце, што мы разам, няма кратаў».

СВЯТЛО, ДА ЯКОГА ЁСЦЕ ІДУЦЬ

На Тызні бацькоўскай любові самы час згадаць сваіх бацькоў, прынесці любоў ва ўласную сям'ю... Задумацца над тым, пра што піша паэт Віктар Шніп у вершы «Сям'я»:

«Сям'я — гэта шчасце,
якое жыве ў табе,
як душа, як сэрца...
Сям'я —
гэта радасць,
бясконца і бязмежная...
Сям'я —
гэта святло,
да якога ўсе ідуць,
каб стаць святлом...
Сям'я —
гэта сонца,
якое не заходзіць...
Сям'я —
гэта золата,
якое залаеці і каштоўнай
зальных пярсцёнкаў...
Сям'я —
гэта вечнасць,
у якой мы не знікаем,
бо мы вечныя, як сям'я...
Сям'я —
гэта вера, надзея,
любоў і каханне,
без якіх не было б цябе,
не было б твайго дома,
не было б твайго шчасця,
радасці, святла, вечнасці,
не было б Радзімы,
не будзе будучыні...
І ты любіш сям'ю,
і ты беражыш сям'ю,
і ты ганарышся сям'ёю,
а сям'я любіць цябе,
беражэ цябе і табой ганарыцца.
І нішто не замяніць сям'ю,
як цябе нішто не замяніць
у сям'і, дзе ты нарадзіўся,
дзе ты нарадзілася,
каб жыць у сям'і...»

Людміла РУБЛЕўСКАЯ.

Закрытое акцыйнае аб'яднанне
«Банк росту і развіцця бізнеса»

220034, г. Мінск, ул. Красназвездная, 18
www.rrb.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС

30 сентября 2024 г.

Форма 1

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	30.09.2024	31.12.2023
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	61 705	48 970
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	54 833	42 170
5	Средства в банках	1104	78 536	36 217
6	Ценные бумаги	1105	48 350	47 973
7	Кредиты клиентам	1106	215 296	171 305
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	36 238	34 462
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	6 926	6 987
13	Отложенные налоговые активы	1112	-	-
14	Прочие активы	1113	10 559	5 059
15	ИТОГО активы	11	512 443	393 143
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	-	-
18	Средства банков	1202	30 365	12 912
19	Средства клиентов	1203	414 722	315 497
20	Ценные бумаги банка	1204	3 575	2 118
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	1 699	2 677
24	ВСЕГО обязательства	120	450 361	333 204
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	20 429	20 429
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	10 053	10 053
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	18 028	17 966
30	Накопленная прибыль	1215	13 572	11 491
31	ВСЕГО собственный капитал	121	62 082	59 939
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	512 443	393 143

Форма 2

ОТЧЕТ

о прибылях и убытках

30 сентября 2024 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	30.09.2024	30.09.2023
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	19 678	15 869
2	Процентные расходы	2012	14 077	9 383
3	Чистые процентные доходы	201	5 601	6 486
4	Комиссионные доходы	2021	8 614	8 232
5	Комиссионные расходы	2022	1 710	1 708
6	Чистые комиссионные доходы	202	6 904	6 524
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	20	90
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	13 704	10 820
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	(24)
11	Чистые отчисления в резервы	207	6 607	3 876
12	Прочие доходы	208	10 332	3 506
13	Операционные расходы	209	26 200	17 987
14	Прочие расходы	210	1 302	795
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	2 452	4 744
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	373	936
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	2 079	3 808

И.о. Председателя Правления Н.А. Швец

Главный бухгалтер Н.Н. Мостыко

Дата подписания: 9 октября 2024 г.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 21
выдана 25 апреля 2024 года Национальным банком Республики Беларусь.
УНП 100361187.

ИЗВЕЩЕНИЕ

О НАЛИЧИИ ОСНОВАНИЙ

ДЛЯ ПРИЗНАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА

ПУСТУЮЩИМ

Березинский сельский исполнительный комитет извещает, что постоянно действующей комиссией по обследованию состояния жилых домов, расположенных на территории Березинского района, в ходе обследования выявлен жилой дом, расположенный по адресу:

**Минская область, Березинский район,
д. Березовка, ул. Журавлиная, д. 7**

(согласно сведениям похозяйственных книг),

имеющий основания для признания его пустующим.

Сведения о жилом доме (из акта)

Наружные размеры одноквартирного, жилого дома: 5,0х11,0.

Площадь: 50,0 кв. м.

Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: 1948 г.

Материал стен: бревенчатый.

Этажность: одноэтажный.

На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель.

Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории.

Сведения о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лиц, имеющих право владения и пользования им (ей): Катько Елена Антоновна, умершая 17.03.2016 г.; дочь, фактически вступившая в наследство: Бондарчик Светлана Михайловна.

Предположительный срок непроживания в одноквартирном жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: более 3 лет.

От лиц, имеющих право пользования жилым домом, в Березинский сельский исполнительный комитет не поступило уведомлений о намерении использовать такой дом для проживания.

Березинский сельский исполнительный комитет просит всех заинтересованных лиц в течение двух месяцев со дня опубликования извещения уведомить Березинский сельский исполнительный комитет о намерении использовать пустующий дом для проживания.

Телефоны для справок:

8 (01715) 6 83 46; 8 (01715) 6 83 45; 8 (01715) 6 83 48.

ИЗВЕЩЕНИЕ

О НАЛИЧИИ ОСНОВАНИЙ

ДЛЯ ПРИЗНАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА

ПУСТУЮЩИМ

Березинский сельский исполнительный комитет извещает, что постоянно действующей комиссией по обследованию состояния жилых домов, расположенных на территории Березинского района, в ходе обследования выявлен жилой дом, расположенный по адресу:

**Минская область, Березинский район,
д. Прибрежная, ул. Ключевская, д. 6,**

имеющий основания для признания его пустующим.

Сведения о жилом доме (из акта)

Наружные размеры одноквартирного, жилого дома: 4,0х10,0.

Площадь: 37,1 кв. м.

Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: 1920 г.

Материал стен: -.

Этажность: -.

На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель.

Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории.

Сведения о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лиц, имеющих право владения и пользования им (ей): Копачёва Анна Викторовна, 1/3 доля, Копачёва Светлана Владимировна, 1/3 доля, Копачёва Татьяна Викторовна, 1/3 доля.

Предположительный срок непроживания в одноквартирном жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: более 10 лет.

От лиц, имеющих право пользования жилым домом, в Березинский сельский исполнительный комитет не поступило уведомлений о намерении использовать такой дом для проживания.

Березинский сельский исполнительный комитет просит всех заинтересованных лиц в течение двух месяцев со дня опубликования извещения уведомить Березинский сельский исполнительный комитет о намерении использовать пустующий дом для проживания.

Телефоны для справок:

8 (01715) 6 83 46; 8 (01715) 6 83 45; 8 (01715) 6 83 48.

ИЗВЕЩЕНИЕ

О НАЛИЧИИ ОСНОВАНИЙ

ДЛЯ ПРИЗНАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА

ПУСТУЮЩИМ

Березинский сельский исполнительный комитет извещает, что постоянно действующей комиссией по обследованию состояния жилых домов, расположенных на территории Березинского района, в ходе обследования выявлен жилой дом, расположенный по адресу:

**Минская область, Березинский район,
д. Ольховка, ул. Школьная, д. 37**

(полный адрес взят из похозяйственных книг),

имеющий основания для признания его пустующим.

Сведения о жилом доме (из акта)

Наружные размеры одноквартирного, жилого дома: 5х10 м.

Площадь: 44,0 кв. м.

Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: 1965 г.

Материал стен: дерево.

Этажность: одноэтажный.

На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель.

Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории.

Сведения о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лиц, имеющих право владения и пользования им: Заяц Ольга Станиславовна.

Предположительный срок непроживания в одноквартирном жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: более 10 лет.

От лиц, имеющих право пользования жилым домом, в Березинский сельский исполнительный комитет не поступило уведомлений о намерении использовать такой дом для проживания.

Березинский сельский исполнительный комитет просит всех заинтересованных лиц в течение двух месяцев со дня опубликования извещения уведомить Березинский сельский исполнительный комитет о намерении использовать пустующий дом для проживания.

Телефоны для справок:

8 (01715) 6 83 46; 8 (01715) 6 83 45; 8 (01715) 6 83 48.

ИЗВЕЩЕНИЕ

О НАЛИЧИИ ОСНОВАНИЙ

ДЛЯ ПРИЗНАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА

ПУСТУЮЩИМ

Березинский сельский исполнительный комитет извещает, что постоянно действующей комиссией по обследованию состояния жилых домов, расположенных на территории Березинского района, в ходе обследования выявлен жилой дом, расположенный по адресу:

**Минская область, Березинский район,
д. Березовка, ул. Журавлиная, д. 6/н**

(согласно сведениям похозяйственных книг

полный адрес отсутствует),

имеющий основания для признания его пустующим.

Сведения о разрушенном доме (из акта)

Наружные размеры одноквартирного, жилого дома: 7,0х10,0.

Площадь: 66,0 кв. м.

Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: 1915 г.

Материал стен: бревенчатый.

Этажность: одноэтажный.

На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель.

Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории.

Сведения о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лиц, имеющих право владения и пользования им (ей): Аникевич Ирина Адамовна, умерла 17.01.2003 г.

Предположительный срок непроживания в одноквартирном жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: более 20 лет. От лиц, имеющих право пользования жилым домом, в Березинский сельский исполнительный комитет не поступило уведомлений о намерении использовать такой дом для проживания.

Березинский сельский исполнительный комитет просит всех заинтересованных лиц в течение двух месяцев со дня опубликования извещения уведомить Березинский сельский исполнительный комитет о намерении использовать пустующий дом для проживания.

Телефоны для справок:

8 (01715) 6 83 46; 8 (01715) 6 83 45; 8 (01715) 6 83 48.

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие
«Минский областной центр инвестиций и приватизации»
(организатор аукциона, место нахождения:
г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 321, тел. 017 516-80-61)

по поручению отдела культуры

Молодечненского районного исполнительного комитета

(место нахождения: Минска область, г. Молодечно,
ул. Виленская, 6, тел. 0176 77-16-32)

проводит повторный открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ

ИЗОЛИРОВАННОГО ПОМЕЩЕНИЯ

с инв. № 630/D-45414

(наименование: **детская библиотека «Верасок»**),

общей площадью 864,1 кв. м,

расположенного по адресу: **Минская область,
г. Молодечно, ул. Великий Гостинец, 121В-3.**

Сведения о земельном участке:

кадастровый номер – 64200000003000674, площадь – 0,1474 га

(постоянное пользование, доля в праве – 57/100).

Начальная цена – 312 800,00 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены – 31 280,00 бел. руб.

Стоимость снижена на 20 %.

Информация о торгах опубликована на сайтах:

minsk-region.gov.by, rit.by, gki.gov.by, порядок проведения аукциона

и оформления участия в торгах оговорен в Положении 609,

размещенном на сайте организатора торгов www.rit.by.

Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звязда»

от 15.12.2023, 14.02.2024, 08.05.2024, 25.07.2024.

Аукцион состоится **31.10.2024 в 14.00**

по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.

Заявления на участие и необходимые документы

принимаются по **30.10.2024 до 16.00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17,

(8029) 136-31-11. Тел. для осмотра 8 (0176) 52-91-76.

О ПОИСКЕ ПРАВООБЛАДАТЕЛЕЙ

ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА

д. Березовка, ул. Журавлиная, д. 6/н
Березовского района Минской области
(полный адрес отсутствует)

Березинский сельский исполнительный комитет в целях реализации Указа Президента Республики Беларусь от 24 марта 2021 г. № 116 «Об отуждении жилых домов в сельской местности и совершенствовании работ с пустующими домами» разыскивает собственников, наследников и лиц, имеющих право пользования жилым домом: Минская область, Березинский район, д. Березовка, ул. Журавлиная, д. 6/н (полный адрес в похозяйственных книгах отсутствует).

Сельисполком просит граждан, располагающих информацией о собственниках, наследниках и лицах, имеющих право пользования жилым домом, о месте их фактического проживания, сообщить в Березинский сельисполком по телефонам: 8 (01715) 6 83 48; 8033 633 73 05 (с 8.00 до 17.00 по рабочим дням).

Также информацию можно прислать по адресу: 223311, Минская область, г. Березино, ул. Октябрьская, 39.

Электронный адрес: berezss@berezino.gov.by

ОАО «Пинский винодельческий завод»

сообщает о проведении 30.10.2024 г. первых повторных электронных торгов в форме открытого аукциона по продаже:

1. Предприятие как имущественный комплекс:

Брестская область, Пинский р-н, пос. Садовый,

ул. Советская, 2 – 14 074 194,00 бел. руб. без НДС.

Подробную информацию можно узнать на сайте bankrot.gov.by.

Ранее утерянные представительство Белгосстраха по Несвижскому району квитанции о приеме наличных денежных средств формы 1-Суу серии УА №№ 2869243-2869245, 2869247-2869290 в количестве 47 шт. найдены, считать их действительными. УНП 100122728

- Выскаанне заложнасці
- Проведзенне торгав
- Ліквідаванне
- Юрыдычныя ўслугі

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ (АУКЦИОНА)

Организатор публичных торгов (аукциона)		ООО «Индустрия Инноваций», г. Минск, Старовилениский тракт, д. 10, пом. 4Н. Сайт в интернете: www.iin.by , https://iintorgi.by	
Продавец		ОАО «Беларусьрезинотехника», УНП 700069297, 213829, Могилевская область, г. Бобруйск, ул. Минская, д. 102	
Девятое повторные публичные торги (аукцион) в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 15-11/Б/2019 в экономическом суде Могилевской области. Ранее опубликованное извещение о проведении публичных электронных торгов (аукциона) опубликовано 21.09.2024 в газете «Звезда» № 185 (30319), стр. 15			
Предмет публичных торгов (аукциона)			
№	Наименование (назначение), адрес	Начальная цена	Минимальная цена
1	Здания свинарника с помещением холодильной камеры и кормохранилища, картофелехранилища, корпус № 81, 81А	80 546,40 бел. руб. с учетом НДС	40 273,20 бел. руб. с учетом НДС
Третьи повторные публичные торги (аукцион) в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 15-11/Б/2019 в экономическом суде Могилевской области. Ранее опубликованное извещение о проведении публичных электронных торгов (аукциона) опубликовано 21.09.2024 в газете «Звезда» № 185 (30319), стр. 15			
2	Дебиторская задолженность. Наименование дебитора: акционерное общество «Торговый дом «Оргинтез» (125319, Россия, г. Москва, Муниципальный округ аэропорт вн. тер. г. ул. Академика Ильюшина, д. 12, эт/пом/ком/оф 1/VI/A3Д, огрн: 1127747058284, дата присвоения ОГРН: 18.10.2012, ИНН: 7714887246, КПП: 771401001)	9153,41 рос. руб. без НДС	7322,73 рос. руб. без НДС
Четвертые повторные публичные торги (аукцион) в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 15-11/Б/2019 в экономическом суде Могилевской области. Ранее опубликованное извещение о проведении публичных электронных торгов (аукциона) опубликовано 25.09.2024 в газете «Звезда» № 187 (30321), стр. 12			
3	Мотодоро, корпус № 62, место расположения: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102/50	54 000,00 бел. руб. с учетом НДС	9 000,00 бел. руб. с учетом НДС
4	Автомобильный прицеп-цистерна б/у вместимостью 3 куб. м	676,80 бел. руб. с учетом НДС	112,80 бел. руб. с учетом НДС
5	Прицеп бортовой МАЗ-8926 1988 г. в., кузов (рама) № 872575, регистрационный знак 6161 АА-6	2 016,00 бел. руб. с учетом НДС	336,00 бел. руб. с учетом НДС
Задаток 10 % от начальной цены предмета публичных торгов (аукциона) в белорусских рублях перечисляется на р/с БУ480ЛМР301230000945640000933 в ОАО «Белгазпромбанк», БИК OJLRBY2X, УНП 291442411, получатель платежа – ООО «Индустрия Инноваций»		Торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «Индустрия Инноваций - Торги», размещенном по адресу: https://iintorgi.by	
Шаг электронных торгов – 5 % от начальной цены лота. В случае отсутствия ставок участников торгов начальная цена торгов поэтапно снижается равными долями 5 (пять) раз до минимальной цены или до момента совершения ставок участниками торгов		Победитель публичных торгов (аукциона) либо единственный участник публичных торгов (аукциона), согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить аукционисту торгов вознаграждение в размере 1 % – 3 % от цены продажи лота, в зависимости от цены продажи лота	
Условия участия и порядок проведения публичных торгов (аукциона) размещены в открытом доступе на официальном сайте электронной торговой площадки «Индустрия Инноваций - Торги» https://iintorgi.by		Организатор публичных торгов (аукциона) имеет право снять предмет аукциона с торгов, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты проведения торгов (аукциона)	
Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 10 (десяти) календарных дней со дня подписания протокола о результатах торгов		Дата и время проведения торгов (аукциона): 31.10.2024, начало торгов: 10.00, окончание торгов: 16.00, электронные торги продлеваются на 3 минуты с момента поступления последней ставки, если ставка сделана менее чем за 3 минуты до времени окончания торгов. Заявки на участие в публичных торгах (аукционе) принимаются с 16.10.2024 по 30.10.2024 г. до 16.00	
Условия оплаты предмета электронных торгов: не позднее 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения торгов. Переход права собственности – после полной оплаты Имущества, с момента государственной регистрации перехода права собственности органом, осуществляющим государственную регистрацию недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним		Контактные данные: Тел.: +375 17-300-90-03; +375 (29) 671-83-95; e-mail: e.pinchuk@iin.by	

БЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ БАНК

ОАО «БНБ-Банк»

пр-т Независимости, 173, 18-й этаж, 220114, г. Минск, Республика Беларусь

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС 30 сентября 2024 года

Наименование банка: ОАО «БНБ-Банк»

(в тысячах белорусских рублей)				
№ п/п	Наименование статьи	Символ	30.09.2024	31.12.2023
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	192 718	118 271
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	208 364	173 729
5	Средства в банках	1104	244 336	232 862
6	Ценные бумаги	1105	135 264	109 396
7	Кредиты клиентам	1106	772 676	834 801
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	306	306
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	36 943	31 191
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	2 115	7 744
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	11 436	6 347
13	Отложенные налоговые активы	1112	170	170
14	Прочие активы	1113	11 936	14 857
15	ИТОГО активы	11	1 616 264	1 529 674
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	-	-
18	Средства банков	1202	43 955	33 651
19	Средства клиентов	1203	1 363 663	1 326 821
20	Ценные бумаги банка	1204	791	5 368
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	28 763	14 351
24	ВСЕГО обязательства	120	1 437 172	1 380 191
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	27 688	27 688
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	88 479	17 341
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	10 307	9 352
30	Накопленная прибыль	1215	52 618	95 102
31	ВСЕГО собственный капитал	121	179 092	149 483
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	1 616 264	1 529 674

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ 30 сентября 2024 года

Наименование банка: ОАО «БНБ-Банк»

(в тысячах белорусских рублей)				
№ п/п	Наименование статьи	Символ	30.09.2024	30.09.2023
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	69 024	50 309
2	Процентные расходы	2012	24 270	14 930
3	Чистые процентные доходы	201	44 554	35 379
4	Комиссионные доходы	2021	44 228	35 292
5	Комиссионные расходы	2022	34 927	28 020
6	Чистые комиссионные доходы	202	9 301	7 272
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(1)	(90)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	48 344	34 240
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	446	21
11	Чистые отчисления в резервы	207	8 667	11 166
12	Прочие доходы	208	15 665	3 443
13	Операционные расходы	209	69 418	50 590
14	Прочие расходы	210	2 363	2 104
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	37 861	16 405
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	9 216	3 486
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	28 645	12 919

Председатель Правления Ю.М. Галков
 Главный бухгалтер Г.П. Лантёнок
 Дата подписания: 07 октября 2024 года.

Данная отчетность размещена на странице интернет-сайта БНБ-Банка: <https://www.bnb.by>

Лицензия на осуществление банковской деятельности, выданная Национальным банком Республики Беларусь № 10 от 21 февраля 2023 г. УНП 100513485.

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона) по поручению унитарного предприятия «Торговый дом «МИЛКАВИТА» (продавец) извещает о проведении 29 октября 2024 года повторного открытого аукциона по продаже имущества в 12.00 по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

<p>Лот № 1: автомобиль GAZ 3309 «BELAVA-02» год выпуска 2010, регистрационный №АЕ8677-3, кузов (рама) № Y9850000A0049106/330900B0995029, инвентарный номер 1200, по адресу: г. Гомель, ул. Б. Лизковской, 1а. Начальная цена продажи с НДС – 6 067,20 бел. руб. Задаток с НДС – 60,67 бел. руб.</p>	<p>Принем заявлений для участия в аукционе заканчивается 28.10.2024 г. в 16.00. Порядок участия и проведения аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте www.delooценка.by. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом 5 %. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; стоимость, сформированная в результате аукциона, должна быть выплачена продавцу в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с даты подписания протокола. Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем, будет учтен в счет окончательной стоимости объекта. Аукцион проводится в соответствии с Положением ООО «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).</p>
<p>Продавец: унитарное предприятие «Торговый дом «МИЛКАВИТА». Конт. тел. +375 (29) 176-47-31. Шаг аукциона – 5 % от предыдущей названной аукционистом цены продажи предмета аукциона. Для участия в аукционе необходимо: 1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца: р/с БУ39АКВВ3012011380013 3000000 Гомельское областное управление № 300 ОАО «АСБ Беларусбанк», АКВВБ2YX, УНП 490420278. 2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с 10.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения.</p>	<p>Конт. тел. организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62</p>

ИЗВЕЩЕНИЕ О НАЛИЧИИ ОСНОВАНИЙ ДЛЯ ПРИЗНАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА ПУСТУЮЩИМ
 Березинский сельский исполнительный комитет извещает, что постоянно действующей комиссией по обследованию состояния жилых домов, расположенных на территории Березинского района, в ходе обследования выявлен жилой дом, расположенный по адресу: **Минская область, Березинский район, д. Беличаны** (в ЕГРН без улицы и номера дома), имеющий основания для признания его пустующим.
Сведения о жилом доме (из акта)
 Наружные размеры одноквартирного, жилого дома: 6,0х11,0. Инвентарный № 611/С-6890. Площадь: 59,4 кв. м. Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: 1962. Материал стен: бревенчатый. Этажность: одноэтажный. На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель. Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории.
 Сведения о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лиц, имеющих право владения и пользования им (ей): наследник – Карпович Александр Викторович.
 Предположительный срок непроживания в одноквартирном жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: более 3 лет.
 От лиц, имеющих право пользования жилым домом, в Березинский сельский исполнительный комитет не поступило уведомлений о намерении использовать такой дом для проживания.
 Березинский сельский исполнительный комитет просит всех заинтересованных лиц в течение двух месяцев со дня опубликования извещения уведомить Березинский сельский исполнительный комитет о намерении использовать пустующий дом для проживания.
Телефоны для справок:
 8 (01715) 6 83 46; 8 (01715) 6 83 45; 8 (01715) 6 83 48.

ИЗВЕЩЕНИЕ О НАЛИЧИИ ОСНОВАНИЙ ДЛЯ ПРИЗНАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА ПУСТУЮЩИМ
 Березинский сельский исполнительный комитет извещает, что постоянно действующей комиссией по обследованию состояния жилых домов, расположенных на территории Березинского района, в ходе обследования выявлен жилой дом, расположенный по адресу: **Минская область, Березинский район, д. Замок**, имеющий основания для признания его пустующим.
Сведения о жилом доме (из акта)
 Наружные размеры одноквартирного, жилого дома: 6х11 м. Площадь: 63,0 кв. м. Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: 1969 г. Материал стен: дерево. Этажность: одноэтажный. На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель. Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории.
 Сведения о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лиц, имеющих право владения и пользования им: Мятлик Степан Степанович.
 Предположительный срок непроживания в одноквартирном жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: более 10 лет.
 От лиц, имеющих право пользования жилым домом, в Березинский сельский исполнительный комитет не поступило уведомлений о намерении использовать такой дом для проживания.
 Березинский сельский исполнительный комитет просит всех заинтересованных лиц в течение двух месяцев со дня опубликования извещения уведомить Березинский сельский исполнительный комитет о намерении использовать пустующий дом для проживания.
Телефоны для справок:
 8 (01715) 6 83 46; 8 (01715) 6 83 45; 8 (01715) 6 83 48.

Нефармат

МУЗЫКА ВОСЕНІ

Словазлучэнне «музыка восені» ў мяне трывала асацыяруецца з вядомай мелодыяй Шапэна. Асенняя карціна, напісаная нотамі, адразу ажывае ва ўяўленні: рознакаляровая прыгажосць лістоў, апошнія восенскія кветкі, дрыготкая пад ветрам вада, мудрагелістая павуціна ў кропельках расы і светлы сум па былым леце.

Але восень — гэта не толькі прыгожыя пейзажы, апетыя пастамі ды кампазітарамі, восень — пара падвядзення вынікаў года, падрыхтоўкі да года наступнага. Нездарма восенню праводзяць святы ўраджаю. Так было спрадвеку. Калі на палях усё ўбрана, асноўныя работы скончаны, можна і павячываць. Трапна прадкі прыкмецілі, што восенню і верабей багаты. Але ж тое багацце давалася вельмі нялёгкай працай. Каб увяліць, дастаткова перачытаць, напрыклад, «Людзі на балоце». Цяпер, вядома, людзі так не працуюць, на дапамогу прыйшлі тэхніка і тэхналогіі. І усё роўна праца на зямлі ніколі не была лёгкай. Для таго, каб прыгожай роўнай шоткай у час узяліся азімья, трэба, каб нехта хораша ўзараў зямлю, падрыхтаваў як след глебу, своечасова і якасна пасеяў. А потым — вельмі прыгожа глядзець на гэтыя зялёныя пласты сярод бурых пажухлых палёў, прыкмет позняй асенняй шэрасці. Яны, зялёныя лапкі, — таксама акорды той самай музыкі восені.

І яшчэ: заўважыла, што многія нашы людзі вельмі сур'ёзна падыходзяць да сезоннай падрыхтоўкі агароду. З мяне, па праўдзе сказаць,

агароднік не вельмі. А вось мая суседка па вясковым доме ўсю сваю плантацыю перабрала і перааклала так, што на чорнай раллі няма ні зялёнкі, ні карэнчыка. Нават не ведаю, як можна такога дабіцца. Але ў яе ўжо нарэзаны грады правільнай геаметрычнай формы, траптаны разоры. І ўвесь гэты ўзорна-паказальны агарод, абмежаваны з аднаго боку радам позніх ружаў, расплаваны пад будучыя вясновыя пасадкі. Таксама акорд у асеннюю мелодыю.

Музыкай восені, пэўна, можна лічыць і рэзкія змены надвор'я, парывы ветру, працяглы дождж, калі, скажам, уваходзіш у гарадзенскі Стары замак на экскурсію з пагодай, а выходзіш пад праліўныя халодныя струмені з неба. У восені свае законы і свая праўда, калі па-летняму лагодны верасень плаўна не пераходзіць у такі ж кастрычнік, як хацелася б нам. Але і ў такой наравітай восені бываюць свае дзівоісы. Напрыклад, еду ў мінулое нядзелю па дарозе з Брэста ў Гродна і люблюся неверагоднай прыгажосці краявідамі за акном: дарога то ўзнімаецца на пагорак, то вядзе ўніз на фоне калярвай прыроды пад промнямі ранішняга сонца. І раптам кіламетраў за дзесяць ад пункта прызначэння ўязджаем у паласу густога, нібы тунэля, туману, такога, што, здаецца, і за дзесяць метраў не відаць. Потым хвілін праз пяць, нібы з тунэля, высакваем з белага плашчы...

А яшчэ я нядаўна ўбачыла шуд. Зусім выпадкова. Проста позна ўвечары выглянула ў акно і не пазнала дрэва, што расце на самым рагу двара дзіцячага садка, на які выходзяць мае вок-

ны. Дрэва было амаль белым, крыху нагадвала карункава-белыя папяровыя ўпрыгажэнні, якія часта выкарыстоўваюць у садках на Новы год. У першую секунду прамільгнула думка, што дрэва менавіта так упрыгожылі. Але ж яшчэ да святы ўвунь колькі. І потым, добра ўгледзеўшыся, уцяміла, што святло вучлівага ліхтара дало такі фантастычны эфект, бо лісты на гэтым дрэве жоўтыя, але вельмі светлыя, амаль да празрыстасці. Назаўтра днём разгледзела лепш. Ноччу ж пад павевамі ветру яны дрыжаць і выглядаюць зусім як белыя карункі. Дачка паглядзела і сказала: «Вугал святла — звычайная аптычная ілюзія». А я люблюся гэтым карункавым дрэвам кожны вечар і баюся, каб лісты з яго не апалі вельмі хутка, каб не прапала мая ілюзія. Чым не мелодыя восені?

Наогул, люблю восень, можа, таму, што многія знакавыя падзеі жыцця адбываліся менавіта восенню, а можа, і проста так. Ва ўсялякім разе крыху са здзіўленнем чытаю парады псіхалагаў альбо блогераў, як перажыць асеннюю хандру. Тая самая хандра альбо сум, распачаць могуць агарнуць чалавека ў любую пару года, нават самай прыгожай і свежай вясной. Нездарма Цютчаў пісаў: «Как поздней осени порою // Бывают дни, бывает час, // Когда повеет вдруг весною // И что-то встретнется в нас»... Сапраўды, восень — першая прадвесніца вясны, бо пакідае надзею, што яна не назаўсёды. Як у цудоўным Купалавым вершы: «А як прыйдзе вясна — // Усё аднінца, // І галінкі ізноў зазелянца».

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Месяц

Першая квадра
10 кастрычніка.
Месяц у сузор'і Авена.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.40	18.09	10.29
Віцебск —	7.32	17.57	10.25
Магілёў —	7.30	17.59	10.29
Гомель —	7.24	17.59	10.35
Гродна —	7.55	18.25	10.30
Брэст —	7.53	18.28	10.35

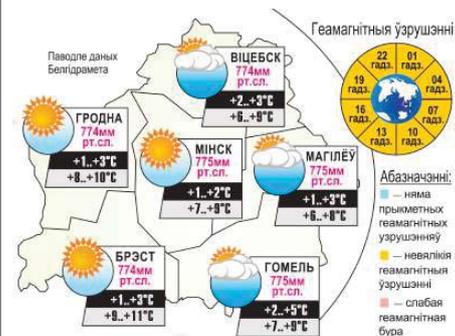
Імяніны

Пр. Васілісы, Дзяніса, Івана,
К. Маргарыты, Фларанцыі, Ядвігі, Герарда.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА

ЗАЎТРА

...у суседзях

ВАРШАВА	+11...+13°C	КІЕЎ	+8...+10°C	РЫГА	+8...+11°C
ВІЛЬНЮС	+10...+12°C	МАСКВА	+6...+8°C	С.-ПЕТЭРБУРГ	+10...+12°C

УСМІХНЕМСЯ

На выставе сучаснага мастацтва два тыдні нейзаметку жылі бамжы.

Заўсёды трымайце бутэльку шампанскага ў халадзільніку для асаблівых выпадкаў. Часам асаблівым выпадкам можа быць тое, што ў вас ёсць бутэлька шампанскага ў халадзільніку!

— Напрыклад, вы знайшлі мільён долараў у чамадане. Што вы будзеце з ім рабіць?
 — Ну, мільён долараў у дрэнны чамадан не пакладуць. Так?
 — Ну, думаю, не пакладуць...
 — Тады прадам чамадан.

Мая бабуля думае, што калі сто разоў ска-

заць «алё» з рознай інтанацыяй, то сувязь адновіцца.

Сёння мой дзень нараджэння. Адрозненне гэтага дня ад усіх іншых заключаецца ў тым, што звычайна жонка кажа мне: «Памый посуд», а ў гэты асаблівы дзень: «Памый посуд, калі ласка».

16 КАСТРЫЧНІКА

Даты

Падзеі

Людзі

1904 год

— нарадзіўся (в. Драздова, цяпер у Талачынскім раёне) Дзмітрый Андрэевіч Караткевіч, адзін з арганізатараў і кіраўнікоў Мінскага антыфашысцкага падполля ў Вялікую Айчынную вайну. У Вялікую Айчынную вайну з першых дзён акупацыі Мінска ўключыўся ў падпольную барацьбу, кіраваў стварэннем падпольных партыйных груп і наладжваннем сувязей паміж імі. З мая 1942 года член Мінскага падпольнага гаркама КП(б)Б (падпольны псеўданім Дзіма), дзе кіраваў аддзелам разведкі. У кастрычніку 1942 года арыштаваны гітлераўцамі і закатаваны. Імем Д. А. Караткевіча названа вуліца ў Мінску.

1941 год

— заснавана Слуцкае антыфашысцкае падполле. Дзейнічала да сакавіка 1943 г. у Слуцку і яго наваколлях пад кіраўніцтвам падпольнага Мінскага абкама КП(б)Б і Слуцкага мікраайкама КП(б)Б. Са жніўня 1942 года сакратаром быў І. Д. Варвашэя. Складалася з 3 груп. Падпольшчыкі падтрымлівалі сувязь з партызанскімі атрадамі В. З. Каржа і імя Фрунзе, вялі ітагітуючы сярэд населенніцтва, прымалі па радыё і распаўсюджвалі зводкі Саўінфарбюро, здабывалі разведданыя аб нямецка-фашысцкіх гарнізонах, мерапрыемствах акупантаў, збіралі зброю, забяспечвалі партызан дакументамі, праводзілі дыверсіі.

1813 год

— больш за паўмільёны салдат пачалі «Бітву народаў» пад Лейпцыгам. Гэта была найбуйнейшая бітва падчас Напалеонаўскіх войнаў і сусветнай гісторыі да Першай сусветнай вайны. Армія імператара французаў Напалеона I сацярпела паражэнне ад саюзных армій Расіі, Аўстрыі, Прусіі і Швецыі. Бітва адбылася на тэрыторыі Саксоніі. У склад войск праціўніка ўваходзілі войскі розных нямецкіх дзяржаў. У першы дзень бітвы, 16 кастрычніка Напалеон удала атакаваў, але пад ціскам праўзыходных сіл саюзнікаў вымушаны быў 18 кастрычніка адступіць да Лейпцыга.

На наступны дзень Напалеон з вялікімі стратамі пачаў адступленне ў Францыю. Бітва завяршыла кампанію 1813 года. У выніку перамогі пры Лейпцыгу саюзнікі ўварваліся ў Францыю ў 1814 годзе і пасля пераможных бітваў прымусілі Напалеона адмовіцца ад прастола.

1854 год

— нарадзіўся Оскар Уайлд, ірландскі паэт, літаратар, эсэіст. Адзін з самых вядомых драматургаў позняга Віктарыянскага перыяду, яскрава знакамітасць свайго часу. Лонданскі дэндзі, які быў пазней асуджаны за «непрыстойныя паводзіны» (гомаасэксуальнасць) і пасля двух гадоў турмы і выпраўленчых работ з'ехаў у Францыю, дзе жыў у галечы і забыцці пад змененым імем і прозвішчам. Найбольш вядомы сваімі п'есамі, поўнымі парадоксаў, крылатых фразай і афарызмаў, а таксама раманам «Партрэт Дарыяна Грэя».

1888 год

— нарадзіўся Юджын О'Ніл, амерыканскі драматург, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па літаратуры, трохразовы лаўрэат Пулітцэрскай прэміі. Аўтар п'ес «На ўсход ад Кардыфа», «Пад карыбскім месяцам», «Па той бок далейгадзі», «Імператар Джоунс» і інш. П'есу «Любоў пад вязамі» на беларускую мову пераклаў Васіль Сёмуха.

1978 год

— кракаўскі кардынал Караль Вайтыла быў абраны папам рымскім і ўзяў сабе імя Ян Павел II.

1988 год

— на цэнтральным тэлебачанні СССР пачаўся паказ тэлесерыяла «Рабыня Ізаўра» — першага лацінаамерыканскага серыяла на савецкім тэлебачанні. У СССР пачалася эпоха «мыльных» серыялаў.

ЯНКА СІПАКОЎ:
«Адна толькі культура працуе на дух. Усё астатняе — на жывот».